

گزارش مجمع جهانی اقتصاد در رابطه با
رقابت‌پذیری سفر و گردشگری در سال ۲۰۱۵
با تأکید بر جایگاه جمهوری اسلامی ایران

معاونت پژوهش‌های اجتماعی - فرهنگی
دفتر: مطالعات فرهنگی

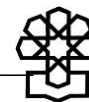
کد موضوعی: ۲۷۰
شماره مسلسل: ۱۴۴۰۹

مردادماه ۱۳۹۴

به نام خدا

فهرست مطالب

۱.....	چکیده
۲.....	مقدمه
۳.....	۱. تبیین مؤلفه‌ها و شاخص‌های گزارش رقابت‌پذیری ۲۰۱۵ مجمع جهانی اقتصاد.....
۶.....	۲. مقایسه گزارش‌های رقابت‌پذیری ۲۰۱۳ و ۲۰۱۵.....
۱۱.....	۳. موقعیت رقابتی گردشگری ایران براساس گزارش‌های مجمع جهانی اقتصاد.....
۱۹.....	نتیجه‌گیری.....
۲۰.....	پیوست.....
۳۴.....	منابع و مآخذ.....

گزارش مجمع جهانی اقتصاد در رابطه با رقابت‌پذیری سفر و گردشگری در سال ۲۰۱۵ با تأکید بر جایگاه جمهوری اسلامی ایران

چکیده^۱

مجمع جهانی اقتصاد یک سازمان غیرانتفاعی و مستقل است که در سال ۱۹۷۱ با هدف بهبود وضعیت جهانی از طریق همکاری میان نهادهای دولتی و خصوصی دایر شد. این مجمع به تهیه گزارش‌های مختلفی در رابطه با موضوعات جهانی می‌پردازد که از مهمترین آنها می‌توان به گزارش‌های رقابت‌پذیری^۲ و گزارش‌های خطرات در حوزه‌های مختلف در جهان^۳ اشاره کرد. یکی از مجموعه گزارش‌های رقابت‌پذیری مجمع جهانی اقتصاد، حول موضوع گردشگری با عنوان «رقابت‌پذیری سفر و گردشگری» شکل گرفته که از سال ۲۰۰۷ به صورت هر دو سال یک‌بار منتشر می‌شود. گزارش رقابت‌پذیری سفر و گردشگری با ارائه تصویری واضح از جایگاه کنونی گردشگری هر کشور نسبت به رقبای منطقه‌ای و جهانی می‌تواند راهنمای عملی برای رفع نقاط ضعف و تقویت نقاط قوت به شمار آید. گزارش مزبور به بررسی وضعیت رقابتی گردشگری ۱۴۱ کشور در چهار بعد آمادگی محیطی، شرایط و چارچوب قانونی گردشگری، زیرساخت و منابع فرهنگی و طبیعی می‌پردازد. این ابعاد خود در قالب ۱۴ رکن^۴ به‌عنوان شاخص‌های اصلی و ۹۰ گویه^۵ به‌عنوان زیرشاخص مورد بررسی قرار می‌گیرند. چارچوب فوق‌الذکر ثابت نبوده و ساختار گزارش‌های «رقابت‌پذیری سفر و گردشگری» در هر دوره تکمیل و اصلاح می‌شوند. در بخش پیوست گزارش حاضر توصیف و نحوه سنجش گویه‌های گزارش رقابت‌پذیری سفر و گردشگری ۲۰۱۵ به تفکیک مورد بررسی و تدقیق قرار گرفته است که مطالعه آنها برای دستیابی به درک صحیح ضروری است. ساختارهای جدید براساس نشست‌های متعدد و با همفکری متخصصین، اعضای سازمان‌های جهانی، سیاستگذاران و کاربران آنها به‌دست می‌آیند. براساس شاخص‌های آخرین گزارش «رقابت‌پذیری سفر و گردشگری»، ایران در میان ۱۴۱ کشور،

۱. متن حاضر صرفاً منعکس‌کننده گزارش مجمع جهانی اقتصاد در حوزه گردشگری است و بررسی «روش و منابع» مجمع جهانی اقتصاد در این خصوص تفصیلاً در پیوست این گزارش مورد بررسی قرار گرفته است که تماماً توسط برخی از صاحب‌نظران نیز مورد نقد واقع شده است. با وجود این، روش‌شناسی گزارش مزبور از مقبولیت عمومی در میان جامعه علمی و دانشگاهی در سراسر جهان برخوردار است.

2. Global Competitiveness Report

3. Global Risks Report

4. Pillar

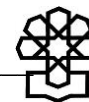
5. Supillar/Individual Indicator

جایگاه ۹۷ ام را دارد. در میان ارکان ایران، بهترین عملکرد متعلق به رکن رقابت‌پذیری قیمتی^۱ (با رتبه ۱) و ضعیف‌ترین عملکرد در ارکان به رکن اولویت‌دهی به سفر و گردشگری (رتبه ۱۳۰) و سپس رکن محیط کسب‌وکار و رکن زیرساخت خدمات گردشگری (هر دو بار رتبه ۱۱۹) تعلق دارد. در میان گویه‌ها، شیوع ایدز (رتبه ۱)، مالیات بر بلیط و هزینه‌های فرودگاهی (رتبه ۳) و میزان ثبت‌نام در مدارس ابتدایی (رتبه ۵) را می‌توان به‌عنوان برترین نقاط قوت دانست. ازسوی دیگر گویه‌های تخت‌های بیمارستانی و میزان مشارکت کارکنان زن (هر دو با رتبه ۱۴۰) اولویت صنعت گردشگری برای دولت (رتبه ۱۳۵) و میزان آموزش کارکنان (رتبه ۱۳۴) جزء ضعیف‌ترین گویه‌های ایران به‌شمار می‌روند. در میان رقبای خاورمیانه و شمال آفریقا، امارات متحده عربی، قطر و بحرین به‌ترتیب سه رتبه برتر در میان ۱۶ کشور منطقه خاورمیانه و شمال آفریقا هستند. کشور ایران در منطقه، رتبه ۱۲ ام را به خود اختصاص داده است. این در حالی است که رتبه نخست منطقه (امارات متحده عربی) در مقیاس جهانی در جایگاه ۲۴ ام قرار گرفته است. ایران با نمره ۶/۶۲ از لحاظ رقابت‌پذیری قیمتی در منطقه نیز برتر است. پایین‌ترین نمره در میان رکن‌های ایران در منطقه، رکن گشودگی بین‌المللی (۲/۱۴) است که رقم آن به میانگین منطقه (۲/۱۸) نزدیک و هنوز از بهترین عملکرد جهانی (۵/۲۵) فاصله دارد. توجه به مؤلفه‌های فوق می‌تواند در اتخاذ سیاست‌های صحیح در حوزه گردشگری مؤثر باشد، امری که با در اولویت قرار گرفتن گردشگری در سیاست‌های کلی برنامه ششم (بند «۵۱») هم‌اکنون یک ضرورت به‌شمار می‌رود.

مقدمه

مجمع جهانی اقتصاد یک سازمان غیرانتفاعی و غیروابسته است که در سال ۱۹۷۱ با هدف بهبود وضعیت جهانی از طریق همکاری میان نهادهای دولتی و خصوصی، دایر شد. مرکز این مجمع در شهر گنوا در سوئیس واقع است و در حال حاضر با بسیاری از سازمان‌های بین‌المللی همکاری دارد. مجمع جهانی اقتصاد به تهیه گزارش‌های مختلفی حول موضوعات جهانی می‌پردازد که از مهمترین آنها می‌توان به گزارش‌های رقابت‌پذیری، گزارش‌های خطرات در حوزه‌های مختلف در جهان و گزارش‌های شکاف جنسیتی اشاره داشت. علاوه بر آن موضوعاتی نظیر محیط زیست، آموزش، صنعت و تکنولوژی نیز موارد دیگری است که این سازمان به آنها توجه دارد. یکی از مجموعه گزارش‌های رقابت‌پذیری مجمع جهانی اقتصاد، حول موضوع گردشگری با عنوان «رقابت‌پذیری سفر و گردشگری» است که از سال ۲۰۰۷ به‌صورت هر دو سال یک‌بار

۱. براساس گزارش مجمع جهانی اقتصاد، اصلی‌ترین عامل در کسب رقابت‌پذیری قیمتی، تضعیف ارزش ریال نسبت به دلار بوده است که موجب ارزان شدن نسبی سفر به ایران بوده است. برای تبیین دقیق این موضوع به پیوست گزارش در خصوص رقابت‌پذیری قیمتی مراجعه شود.

منتشر می‌شود. گزارش‌های رقابت‌پذیری با توجه به شرایط موجود جهانی شاخص‌هایی را تعریف و براساس آن امکان مقایسه شمار بالایی از کشورها در حوزه گردشگری را فراهم می‌آورد. با توجه به تغییر شرایط، شاخص‌های هر گزارش در مقایسه با گزارش‌های سال‌های قبل تغییر کرده و کارآمدتر می‌شوند. از سال ۲۰۱۱، ایران نیز به‌عنوان یکی از کشورهای در لیست کشورهای مورد بررسی در گزارش‌های رقابت‌پذیری سفر و گردشگری مجمع اقتصاد جهانی قرار گرفت.^۱ بررسی گزارش‌های مزبور، امکان شناسایی ضعف‌ها و قوت‌های هر کشور در قلمرو گردشگری را فراهم و تصویری واضح در مقایسه با رقبا در جهت اخذ سیاست‌های صحیح آتی ایجاد می‌کند. از این‌رو، متن حاضر درصدد است ضمن تبیین و معرفی چارچوب آخرین گزارش رقابت‌پذیری سفر و گردشگری در سال ۲۰۱۵، جایگاه رقابتی کشور در این صنعت را مشخص کند تا از این رهگذر پیش‌زمینه سیاست‌گذاری صحیح در این صنعت فراهم آید.

۱. تبیین مؤلفه‌ها و شاخص‌های گزارش رقابت‌پذیری ۲۰۱۵ مجمع جهانی اقتصاد

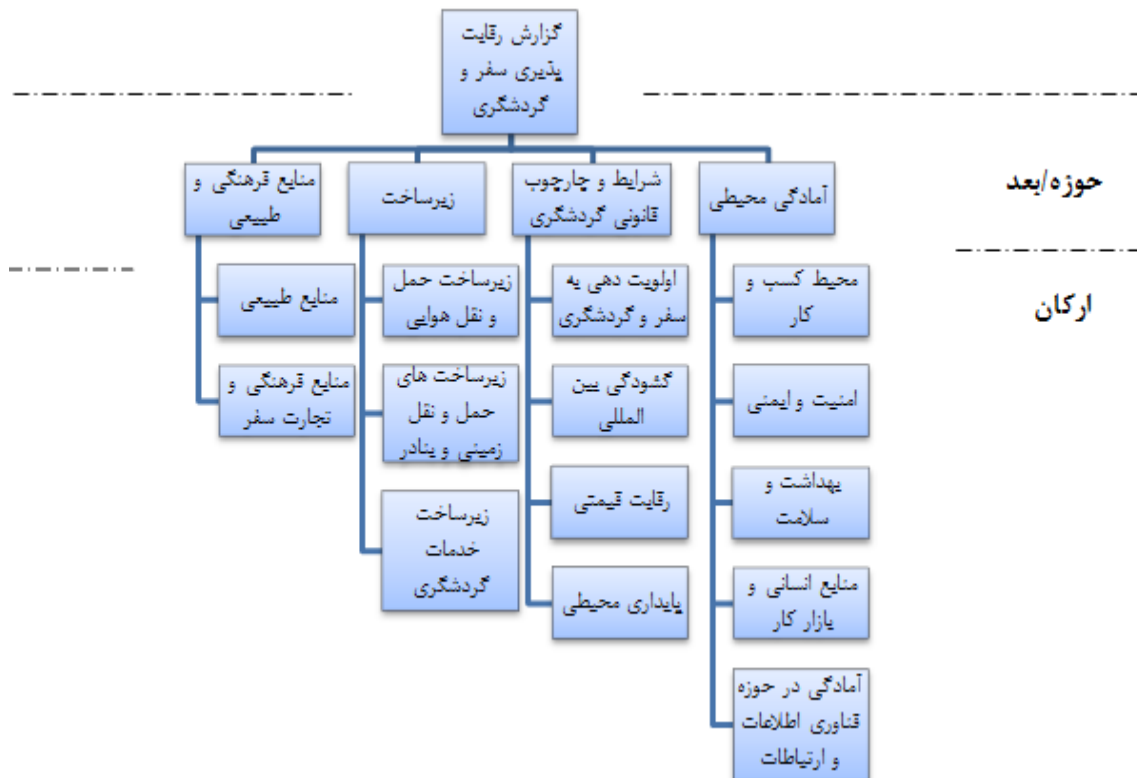
در گزارش مجمع جهانی اقتصاد، بررسی هر مقصد در چهار بعد اصلی صورت می‌پذیرد. این ابعاد در مجموع به ۱۴ رکن به‌عنوان شاخص‌های اصلی و ۹۰ گویه به‌عنوان زیرشاخص، تقسیم می‌گردند. بعد نخست، به ارزیابی مجموعه عوامل عمومی موثر بر اداره گردشگری در کشور پرداخته و در اصلاح «آمادگی محیطی»،^۲ نامیده می‌شود. این بعد شامل رکن‌های محیط کسب‌وکار،^۳ امنیت و ایمنی،^۴ بهداشت و سلامت،^۵ منابع انسانی و بازار کار^۶ و آمادگی در حوزه فناوری اطلاعات و ارتباطات^۷ می‌گردد. بعد دوم مبتنی بر شرایط و چارچوب قانونی گردشگری است و چهار رکن اولویت‌دهی به سفر و گردشگری،^۸ گشودگی بین‌المللی،^۹ رقابت‌پذیری قیمتی^{۱۰} و پایداری محیطی^{۱۱} را دربر می‌گیرد. بعد زیرساخت^{۱۲}، دسترسی و کیفیت زیرساخت‌های فیزیکی صنعت را با استفاده از سه رکن زیرساخت حمل‌ونقل هوایی،^{۱۳} زیرساخت‌های حمل‌ونقل زمینی و بنادر^{۱۴} و زیرساخت خدمات

۱. در تهیه این گزارش‌ها، بعضاً از منابع داخلی کشورها نیز بهره گرفته می‌شود. در رابطه با ایران، اتاق بازرگانی، صنایع و معادن ایران در تهیه این گزارش با مجمع جهانی همکاری داشته است.

2. Enabling Environment
3. Business Environment
4. Safety and Security
5. Health and Hygiene
6. Human Resources and Labour Market
7. ICT Readiness
8. Prioritization of Travel and Tourism
9. International Openness
10. Price Competitiveness
11. Environmental Sustainability
12. Infrastructure
13. Air Transport Infrastructure
14. Ground and Port Infrastructure

گردشگری^۱ مورد بررسی قرار می‌دهد. آخرین حوزه در ارتباط با منابع فرهنگی و طبیعی قرار دارد، همان چیزی که دلیل سفر مسافر به‌شمار می‌رود. این حوزه دو رکن منابع طبیعی^۲ و منابع فرهنگی و تجارت سفر^۳ را شامل می‌شود. در ذیل حوزه‌ها، رکن‌ها مرتبط، نمایش داده شده است:^۴

نمودار ۱. حوزه و رکن‌های گزارش رقابت‌پذیری سفر و گردشگری ۲۰۱۵

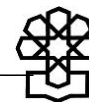
مأخذ: رقابت‌پذیری سفر و گردشگری ۲۰۱۵، مجمع جهانی اقتصاد.

ارکان گزارش رقابت‌پذیری سفر و گردشگری را می‌توان بدین صورت شرح داد:

- **رکن اول: محیط کسب‌وکار**، این رکن به بررسی این موضوع که تا چه حد کشور با اخذ سیاست‌های صحیح منجر به ایجاد فضای مطلوب برای فعالیت شرکت‌ها شده است، می‌پردازد.
- **رکن دوم: امنیت و ایمنی**، امنیت یکی از عوامل موثر بر رقابت‌پذیری سفر و گردشگری به‌شمار می‌آید. گردشگران از انتخاب مناطق پرخطر به‌عنوان مقصد سفر خود امتناع می‌ورزند. از این رو

1. Tourist Service Infrastructure
2. Natural Resources
3. Cultural Resources and Business Travel

۴. ارتباط میان رکن‌ها، گویه‌ها و محل ارجاع هرکدام از گویه‌ها در پیوست ۱ گزارش ضمیمه شده است.

در این رکن به بررسی هزینه ناشی از جرائم و خشونت‌های رایج و میزان اعتماد به خدمات پلیس برای مقابله با این جرائم پرداخته شده است.

– رکن سوم: بهداشت و سلامت، دسترسی به آب تصفیه شده و فاضلاب بهداشتی برای ایجاد راحتی و حفظ سلامت مسافران ضروری است. به‌علاوه مسافر باید اطمینان خاطر داشته باشد که در صورت بیمار شدن، کشور میزبان توانایی درمان و مراقبت از وی را دارد. تعداد پزشکان و تخت‌های بیمارستانی در این مورد می‌تواند شاخص خوبی به‌شمار رود. شیوع بیماری‌هایی نظیر مالاریا و ایدز نه تنها کیفیت عملکرد نیروی فعال در گردشگری را تحت تأثیر قرار می‌دهد، می‌تواند دلسردی گردشگران را نیز در پی داشته باشد.

– رکن چهارم: منابع انسانی و بازار کار، منابع انسانی با کیفیت، تضمین می‌کند که صنعت به همکاران مورد نیاز خود دسترسی دارد. اجزای این رکن مشخص می‌کند که در درجه اول چگونه کشورها از طریق آموزش مهارت‌های نیروی کاری خود را بهبود می‌بخشند و در درجه بعد چگونه برای این نیروها از طریق بازار کار کارآمد جایابی می‌کنند.

– رکن پنجم: آمادگی در حوزه فناوری اطلاعات و ارتباطات، اگرچه به کارگیری اینترنت در تنظیم برنامه سفر، رزرو سفر و محل اقامت، نقش فناوری اطلاعات و ارتباطات در صنعت گردشگری را پررنگ ساخته است، این حوزه به‌عنوان عاملی مهم برای تمامی صنایع به‌شمار می‌رود. از این‌رو، این رکن تحت بعد مرتبط با محیط کلان طرح شده است.

– رکن ششم: اولویت‌دهی به سفر و گردشگری، این رکن به بررسی عواملی نظیر میزان هزینه‌کرد دولت در حوزه گردشگری و سفر، اثربخشی بازاریابی و برندینگ کشور و به‌موقع و کافی بودن اطلاعات مرتبط با اطلاعات این حوزه می‌پردازد که خود شاخص‌هایی هستند که میزان توجه و اهمیت کشور به صنعت گردشگری را نشان می‌دهند.

– رکن هفتم: گشودگی بین‌المللی، لازمه رقابت‌پذیری در گردشگری، دسترسی به حدی از آزادی بین‌المللی و تسهیلات سفر است. این گشودگی بین‌المللی به شاخص‌های مرتبط با این موضوع نظیر لزوم اخذ ویزا توسط گردشگران می‌پردازد.

– رکن هشتم: رقابت قیمتی، قیمت پایین سفر نه تنها برای گردشگران جذاب است می‌تواند مشوق خوبی برای سرمایه‌گذاران نیز به حساب آید. از این‌رو، رکن حاضر با سنجش شاخص‌هایی نظیر مالیات‌های هوایی، برابری قدرت خرید، قیمت سوخت و غیره به ارزیابی قیمت سفر در کشور می‌پردازد.

– رکن نهم: پایداری محیطی، اهمیت محیط طبیعی در ایجاد محیطی جذاب برای گردشگری غیرقابل انکار است. از این‌رو، سیاست‌ها و عواملی که پایداری محیطی را بهبود می‌بخشند، مزیتی مهم

در تضمین جذابیت یک مقصد در آینده به‌شمار می‌روند.

– **رکن دهم: زیرساخت حمل‌ونقل هوایی**، ارتباطات هوایی به‌منظور دسترسی آسان به کشورها و انتقال در داخل آنها ضروری است. از این‌رو رکن حاضر به بررسی کمیت و کیفیت حمل‌ونقل هوایی داخلی و بین‌المللی می‌پردازد.

– **رکن یازدهم: زیرساخت حمل‌ونقل زمینی و بنادر**، حمل‌ونقل آسان و مناسب به مراکز تجاری و گردشگری، از عوامل کلیدی مؤثر بر بخش گردشگری است.

– **رکن دوازدهم: زیرساخت خدمات گردشگری**، دسترسی به اقامت و امکانات سرگرمی کافی و مناسب از مزیت‌های رقابتی در حوزه گردشگری به‌شمار می‌رود.

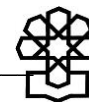
– **رکن سیزدهم: منابع طبیعی**، کشورهای دارای سرمایه‌های طبیعی مسلماً از مزیت رقابتی بالایی در حوزه گردشگری برخوردار هستند.

– **رکن چهاردهم: منابع فرهنگی و تجارت سفر**، منابع فرهنگی، یکی دیگر از عوامل مهم در رقابت‌پذیری گردشگری به‌شمار می‌آید.

۲. مقایسه گزارش‌های رقابت‌پذیری ۲۰۱۳ و ۲۰۱۵

به‌منظور به‌روزرسانی چارچوب گزارش‌های رقابت‌پذیری سفر و گردشگری و کارآمدسازی آن در راستای خط‌مشی‌گذاری گردشگری کشورها، مجمع جهانی اقتصاد با کمک همکاران خود به بازنگری چارچوب این گزارش‌ها پرداخته است. ساختار جدید براساس نشست‌های متعدد و با همفکری متخصصین، اعضای سازمان‌های جهانی، سیاستگذاران و کاربران آنها به‌دست آمده است. اگرچه ساختار اصلی گزارش یعنی ۱۴ رکن آن، تغییر چندانی نداشته است، اما سعی شده شاخص‌های بیشتری (۹۰ گویه به‌جای ۷۹ گویه در گزارش ۲۰۱۳) به کار گرفته شود. علاوه بر آن، جای برخی شاخص‌ها نیز به‌منظور ایجاد تصویری واضح‌تر تغییر یافته است. تغییرات اصلی ساختار گزارش ۲۰۱۵ نسبت به گزارش ۲۰۱۳ را می‌توان بدین گونه خلاصه کرد:

– **جداسازی آمادگی محیطی کلی از عوامل توانمندی و خط‌مشی‌گذاری گردشگری**، آمادگی محیطی در ابعاد عام‌تر آن در ذیل حوزه‌ای (بعد آمادگی محیطی) با پنج رکن محیط کسب‌وکار، امنیت و ایمنی، بهداشت و سلامت، منابع انسانی و بازار کار و آمادگی در حوزه فناوری اطلاعات و ارتباطات بررسی می‌شود. این عوامل به‌صورت مستقیم بر رشد اقتصادی و صنعت اثر می‌گذارند، اما آنها را نمی‌توان خاص صنعت گردشگری دانست. این در حالی است که حوزه شرایط و

چارچوب قانونی گردشگری با ارکان اولویت‌دهی به سفر و گردشگری،^۱ گشودگی بین‌المللی،^۲ رقابت‌پذیری قیمتی^۳ و پایداری محیطی به جنبه‌های محیطی خاص صنعت گردشگری می‌پردازد، عواملی که می‌توانند به‌طور مستقیم بر انتخاب مقصد گردشگران مؤثر واقع شوند. شاخص پایداری محیطی نیز بیانگر این موضوع است که محیط طبیعی که گردشگری به شدت به آن وابسته است تا چه حد مورد حفاظت قرار می‌گیرد.

- جداسازی حوزه زیرساخت، زیرساخت‌های ارتباطی و مهمان‌پذیری گردشگران مسلمان
شاخصی مستقل بوده و بررسی جداگانه آن امکان تصویری واضح‌تر و تصمیم‌گیری صحیح را فراهم می‌آورد.

- ارزیابی منابع فرهنگی و طبیعی، جدای از اهداف شخصی و تجاری، منابع طبیعی و فرهنگی
هنوز جایگاه خود به‌عنوان دلایل سفر را حفظ کرده‌اند. برخی کشورها از غنای بیشتر منابع برخوردارند و برخی دیگر تدابیر حفاظتی بیشتری را اتخاذ کرده‌اند که شایان توجه و ارزیابی است.

- به‌روزرسانی شاخص‌ها و گویه‌ها، دسترسی به اطلاعات جدید امکان انتخاب گویه‌های مناسب‌تر و مرتبط‌تر با هر یک از ارکان را فراهم آورده است. از این‌رو، برخی از شاخص‌های از دور خارج شده نظیر «گستره تعهدات توافقیانه تجارت آزاد خدمات (گتس) در گردشگری»^۴ و یا تعداد خطوط تلفن^۵ حذف و برخی شاخص‌های مرتبط‌تر نظیر تقاضای الکترونیک برای گردشگری فرهنگی و طبیعی^۶ جایگزین شده است.

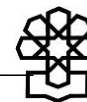
جدول ذیل تغییرات در ابعاد و ارکان دو گزارش ۲۰۱۳ و ۲۰۱۵ را نشان می‌دهد:

-
1. Prioritization of Travel and Tourism
 2. International Openness
 3. Price Competitiveness
 4. GATS Commitments Restrictiveness Index (Tourism)
 5. Number of Telephone Lines
 6. Digital Demand for Cultural and Natural Tourism

جدول ۱. تغییرات در ابعاد و ارکان دو گزارش ۲۰۱۳ و ۲۰۱۵

حوزه‌های ۲۰۱۳	ارکان ۲۰۱۳	حوزه‌های ۲۰۱۵	ارکان ۲۰۱۵
چارچوب قانونی سفر و گردشگری	رکن ۱. نقش‌های سیاسی و قانونگذاری	آمادگی محیطی	رکن ۱. محیط کسب‌وکار
	رکن ۲. پایداری محیط زیست		رکن ۲. امنیت و ایمنی
	رکن ۳. ایمنی و امنیت		رکن ۳. بهداشت و سلامت
	رکن ۴. بهداشت و سلامت		رکن ۴. منابع انسانی و بازار کار
	رکن ۵. اولویت‌دهی به سفر و گردشگری		رکن ۵. آمادگی در حوزه فناوری اطلاعات و ارتباطات
فضای کسب‌وکار و زیرساخت‌های سفر و گردشگری	رکن ۶. زیرساخت‌های حمل‌ونقل هوایی	شرایط و چارچوب قانونی گردشگری	رکن ۶. اولویت‌دهی به سفر و گردشگری
	رکن ۷. زیرساخت‌های حمل‌ونقل زمینی		رکن ۷. گشوده‌گی بین‌المللی
	رکن ۸. زیرساخت گردشگری		رکن ۸. رقابت‌پذیری قیمتی
	رکن ۹. زیرساخت اطلاعات و ارتباطات		رکن ۹. پایداری محیطی
	رکن ۱۰. رقابت‌پذیری قیمت در صنعت سفر و گردشگری		رکن ۱۰. زیرساخت حمل‌ونقل هوایی
منابع انسانی، فرهنگی و طبیعی گردشگری	رکن ۱۱. منابع انسانی	زیرساخت	رکن ۱۱. زیرساخت‌های حمل‌ونقل زمینی و بنادر
	رکن ۱۲. علاقه‌مندی به سفر و گردشگری		رکن ۱۲. زیرساخت خدمات گردشگری
	رکن ۱۳. منابع طبیعی		رکن ۱۳. منابع طبیعی
	رکن ۱۴. منابع فرهنگی		رکن ۱۴. منابع فرهنگی و تجارت سفر
			رکن ۱۵. منابع فرهنگی
منابع فرهنگی و طبیعی		منابع فرهنگی و طبیعی	

جدول ذیل تغییرات ایجاد شده در گویه‌های گزارش رقابت‌پذیری سفر و گردشگری ۲۰۱۵ در مقایسه با گزارش ۲۰۱۳ را نشان می‌دهد:

جدول ۲. گویه‌های اضافه شده / حذف شده گزارش رقابت پذیری ۲۰۱۵ در مقایسه با گزارش ۲۰۱۳

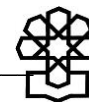
توضیحات	تغییر وضعیت	عنوان رکن-گویه
		رکن ۱- محیط کسب و کار
	اضافه شده	کارایی چارچوب قوانین در حل اختلافات ^۱
	اضافه شده	کارایی چارچوب قانونی در مورد قواعد چالشی ^۲
	اضافه شده	زمان لازم برای صدور مجوز ساخت ^۳
	اضافه شده	هزینه صدور مجوز ساخت ^۴
	اضافه شده	میزان تسلط بر بازار ^۵
جایگزین شاخص میزان و اثر مالیات ^۷ شده‌اند.	اضافه شده	میزان تأثیر مالیات‌ها به‌عنوان مشوق‌های کاری ^۶
	اضافه شده	میزان تأثیر مالیات‌ها به‌عنوان مشوق‌های سرمایه‌گذاری ^۸
	اضافه شده	نرخ نهایی مالیاتی ^۹
شاخص حجم بازار در اختیار برای بررسی رقابت‌پذیری مطلوب‌تر است.	حذف شده	رواج مالکیت خارجی ^{۱۰}
به هیچ عنوان قابل دسترسی نیست.	حذف شده	گستره تعهدات توافقنامه تجارت آزاد خدمات (گتس) در گردشگری
	حذف شده	شفافیت سیاستگذاری دولت ^{۱۱}
به شاخص آزادی‌های بین‌المللی دوجانبه ^{۱۳} تبدیل شده است.	حذف شده	لزوم دریافت ویزا ^{۱۲}
	حذف شده	باز بودن دو جانبه موافقتنامه خدمات هوایی ^{۱۴}
		رکن ۲- امنیت و ایمنی
شاخص‌های تکمیلی برای سنجش جرم و تروریسم	اضافه شده	شاخص وقوع تروریسم
	اضافه شده	میزان قتل
	حذف شده	میزان تصادفات جاده‌ای
		رکن ۳- بهداشت و سلامت
از رکن منابع انسانی و بازار کار به این رکن انتقال یافته است.	اضافه شده	شیوع ایدز
	اضافه شده	شیوع مالاریا
		رکن ۴- منابع انسانی و بازار کار
	اضافه شده	نحوه برخورد با مشتری
	اضافه شده	سهولت دسترسی به نیروی کار متخصص
	اضافه شده	پرداخت و بهره‌وری
	اضافه شده	میزان مشارکت کارکنان زن

1. Efficiency of Legal Framework in Settling Disputes
2. Efficiency of Legal Framework in Challenging Regulations
3. Time Required to Deal With Construction Permits
4. Cost to Deal With Construction Permits
5. Extent of Market Dominance
6. Extent and Effect of Taxation on Incentives to Work
7. Extent and Effect of Taxation
8. Extent and Effect of Taxation on Incentives to Invest
9. Total Tax Rate
10. Prevalence of Foreign Ownership
11. Transparency of Government Policymaking
12. Visa Requirements
13. International Openness Pillar
14. Openness of Bilateral Air Service Agreements

عنوان رکن-گویه	تغییر وضعیت	توضیحات
دسترسی به خدمات آموزشی	حذف شده	با وجود شاخص «میزان آموزش کارکنان» ^۱ این شاخص اضافی است.
شیوع ایدز	حذف شده	به رکن بهداشت و سلامت انتقال یافت.
شاخص امید به زندگی	حذف شده	
رکن ۵ - آمادگی در حوزه فناوری اطلاعات و ارتباطات		
میزان پوشش شبکه همراه	اضافه شده	
کیفیت برق مصرفی	اضافه شده	
تعداد خطوط ثابت تلفن	حذف شده	شاخص منسوخ شده چرا که امروزه تلفن همراه با پهنای باند بالا در بسیاری از کشورها در دسترس است.
رکن ۶- اولویت‌دهی به سفر و گردشگری		
رتبه برند کشور ^۲	اضافه شده	
رکن ۷- گشودگی بین‌المللی		
لزوم اخذ ویزا	اضافه شده	
وجود موافقتنامه خدمات هوایی دوجانبه	اضافه شده	
تعداد موافقتنامه‌های در جریان منطقه‌ای	اضافه شده	
بازبودن گردشگری ^۳	حذف شده	واضح نبودن شاخص.
نگرش جامعه میزبان نسبت به بازدیدکنندگان ^۴	حذف شده	
رکن ۹- پایداری محیطی		
غلظت ذرات معلق در هوا	اضافه شده	
آستانه تحمل آب	اضافه شده	
تغییر پوشش جنگلی	اضافه شده	
تصفیه فاضلاب	اضافه شده	
فشار ماهیگیری بر خط ساحلی	اضافه شده	
انتشار دی اکسید کربن ^۵	حذف شده	شاخص مبهم و اندازه‌گیری غیردقیق از آسیب محیطی
رکن ۱۳- منابع طبیعی		
میزان مناطق حفاظت شده ^۶	اضافه شده	جایگزین شاخص «کل بایوم‌های تحت حفاظت» ^۷
تقاضای دیجیتال برای گردشگری طبیعی ^۸	اضافه شده	
رکن ۱۴- منابع فرهنگی و تجارت سفر		
تقاضای دیجیتال برای گردشگری سرگرمی و فرهنگی	اضافه شده	

مأخذ: رقابت‌پذیری سفر و گردشگری، مجمع جهانی اقتصاد، ۲۰۱۵.

1. Extent of Staff Training
2. Country Brand Strategy Rating
3. Tourism Openness
4. Attitude of Population Toward Foreign Visitors
5. Carbon Dioxide Emissions
6. Total Protected Areas
7. Total Biome Protection
8. Natural Tourism Digital Demand

برخی از رکن‌ها تغییر چندانی نداشته و بالعکس برخی دیگر دچار تغییرات چشمگیری شده‌اند. این تغییرات با حذف، اضافه و جایگزینی گویه‌ها صورت گرفته است.

۳. موقعیت رقابتی گردشگری ایران براساس گزارش‌های مجمع جهانی اقتصاد

در این بخش از گزارش سعی شده است تا وضعیت گردشگری ایران نخست در بعد کلان و پس از آن، از جنبه رقابتی براساس گزارش مجمع جهانی اقتصاد در سال ۲۰۱۵، تبیین گردد.

۳-۱. وضعیت شاخص‌های رقابت‌پذیری گردشگری ایران براساس گزارش‌های ۲۰۱۳ و ۲۰۱۵

جدول ذیل رتبه و نمره ارکان و ابعاد گردشگری ایران در گزارش رقابت‌پذیری سفر و گردشگری ۲۰۱۵ را نشان می‌دهد:

جدول ۳. رتبه و نمره ارکان و ابعاد ایران در گزارش رقابت‌پذیری سفر و گردشگری ۲۰۱۵

منابع فرهنگی و طبیعی	زیرساخت		شرایط و چارچوب قانونی گردشگری					آمادگی محیطی				بعد/حوزه		
	منابع طبیعی	منابع فرهنگی و تجارت سفر	زیرساخت خدمات گردشگری	زیرساخت‌های حمل‌ونقل زمینی و هوایی	زیرساخت حمل‌ونقل هوایی	بایجاری محیطی	رقابت‌پذیری قیمتی	کشودگی بین‌المللی	اولویت‌دهی به سفر و گردشگری	آمادگی در حوزه فناوری اطلاعات و ارتباطات	منابع انسانی و بازار کار		بهداشت و سلامت	امنیت و ایمنی
۳۷	۹۸	۱۱۹	۷۶	۹۳	۱۱۵	۱	۱۱۶	۱۳۰	۹۸	۱۱	۹۳	۹۶	۱۱۹	رتبه رکن
۱۵۹	۱۴۸	۱۶۱	۱۲۸	۱۲۲	۱۴۷	۱۶۳	۱۱۴	۱۳۵	۳۱/۳۶	۱۹۵	۱۷۱	۱۸۹	۱۸۵	نمره رکن
۲	۲	۲	۳	۲	۳	۶	۲	۳	۳/۳۶	۳	۴	۴	۳	رتبه حوزه (از ۱۴۱ کشور)
۵۷		۱۰۵			۹۶			۹۸				رتبه حوزه (از ۱ الی ۷)		
۲/۵۳		۲/۷۰			۳/۸۹			۴/۱۶				نمره حوزه (از ۱ الی ۷)		

مأخذ: همان.

جدول ذیل شاخص‌های رقابت‌پذیری گردشگری ایران در گزارش‌های ۲۰۱۳ و ۲۰۱۵ را نشان می‌دهد:

جدول ۴. وضعیت شاخص‌های رقابت‌پذیری گردشگری ایران در سال‌های ۲۰۱۳ و ۲۰۱۵

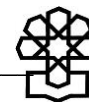
۲۰۱۳		۲۰۱۵		حوزه-رکن-گویه‌ها
نمره	رتبه	نمره ^۲	رتبه ^۲	
				حوزه آمادگی محیطی
		۳/۹	۱۱۹	رکن ۱- محیط کسب‌وکار
۴/۶	۵۴	۳/۹	۸۶	حق مالکیت
۳/۵	۱۲۳	۳	۱۳۲	تأثیر قوانین بر سرمایه‌گذاری خارجی
-	-	۳/۴	۹۴	کارآیی چارچوب قوانین در حل اختلافات
-	-	۲/۳	۱۲۸	کارآیی چارچوب قانونی در مورد قواعد چالشی
-	-	۳۱۹	۱۳۳	تعداد روز لازم برای صدور مجوز ساخت
-	-	۵/۳	۱۱۱	هزینه صدور مجوز ساخت
-	-	۳/۷	۷۲	حجم بازار در اختیار
۱۳	۶۱	۱۲	۶۸	زمان لازم برای راه‌اندازی کسب‌وکار
۳/۳	۴۳	۳/۱	۴۴	هزینه راه‌اندازی کسب‌وکار
-	-	۳/۵	۷۹	میزان تأثیر مالیات‌ها به‌عنوان مشوق‌های کاری
-	-	۳/۶	۸۴	میزان تأثیر مالیات‌ها به‌عنوان مشوق‌های سرمایه‌گذاری
-	-	۴۴/۱	۹۷	نرخ نهایی مالیاتی ^۴
-	-	۲۵/۹	۱۱۳	الف) مالیات کار و مشارکت‌ها (درصد سود)
-	-	۱۷/۸	۷۴	ب) نرخ مالیات سود(درصد سود)
-	-	۰/۴	۱۵	ج) دیگر نرخ‌های مالیاتی (درصد سود)
		۴/۹	۹۶	رکن ۲- امنیت و ایمنی
۴/۷	۷۶	۳/۶	۱۱۰	هزینه ناشی از جرم و جنایت
۴/۵	۵۶	۴	۸۰	اطمینان‌پذیری خدمات پلیس
۵/۱	۱۰۱	۳/۹	۱۲۵	هزینه تروریسم برای گردشگری
-	-	۶/۵	۱۱۵	شاخص وقوع تروریسم
-	-	۴	۷۱	میزان قتل
		۴/۷	۹۳	رکن ۳- بهداشت و سلامت
۰/۹	۹۳	۰/۹	۸۹	سرانه پزشک (تعداد پزشک به ازای هر ۱۰۰۰ نفر)
۱۰۰	۱	۸۹	۷۳	دسترسی به دفع بهداشتی فاضلاب (درصد از جمعیت)
۹۶	۶۳	۹۶	۶۹	دسترسی به آب آشامیدنی تصفیه شده (درصد از جمعیت)
۱۷	۹۲	۱	۱۴۰	تخت‌های بیمارستانی(تعداد تخت به ازای هر ۱۰۰۰۰ نفر)
-	-	۰/۲	۱	شیوع ایدز (درصد از جمعیت)
-	-	۱/۲	۱۷	بروز مالاریا در هر ۱۰۰ هزار نفر
		۴	۱۱۴	رکن ۴- منابع انسانی و بازار کار
		۵/۱	۷۷	کیفیت نیروی کار
۹۹/۵	۹	۹۹/۸	۵	میزان ثبت نام در مدارس ابتدایی (برحسب درصد)
۹۰/۹	۶۱	۸۶/۳	۸۱	میزان ثبت نام در دبیرستان(برحسب درصد)

۱. لزوماً نبود اطلاعات گویه‌های گزارش ۲۰۱۳ ناشی از اضافه شدن یا جابجایی گویه‌های ۲۰۱۵ نیست؛ در برخی موارد نبود اطلاعات به دلیل در دسترس نبودن آنهاست.

2. Rank

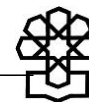
3. Value/Score

۴. نرخ نهایی مالیاتی از سه جزء تشکیل شده است که هریک به تفکیک در ردیفی جداگانه آورده شده است.

۲۰۱۳		۲۰۱۵		حوزه-رکن-گویه‌ها
نمره	رتبه	نمره	رتبه	
۳	۱۳۱	۳	۱۳۴	میزان آموزش کارکنان
-	-	۳/۸	۱۱۸	نحوه برخورد با مشتری
		۲/۸	۱۳۹	بازار کار
۳/۷	۸۶	۳/۲	۱۱۷	شیوه‌های استخدام و اخراج
-	-	۳/۷	۸۲	سهولت دسترسی به نیروی کار متخصص
۲/۸	۱۳۴	۲/۹	۱۳۲	سهولت استخدام نیروی کار خارجی
-	-	۳/۱	۱۲۷	پرداخت و بهره‌وری
-	-	۰/۲	۱۴۰	میزان مشارکت کارکنان زن
		۳/۴	۹۸	رکن ۵- آمادگی در حوزه فناوری اطلاعات و ارتباطات
۳/۹	۱۳۱	۳/۶	۱۳۱	میزان استفاده از فناوری اطلاعات و ارتباطات در معاملات بنگاه به بنگاه
۳/۶	۱۱۵	۳/۶	۱۱۵	میزان استفاده از اینترنت در معاملات بنگاه- مشتری
۲۱	۹۶	۳۱/۴	۹۳	تعداد کاربران اینترنت (برحسب درصد)
۲/۴	۹۰	۵/۶	۷۸	پهنای باند اینترنت در هر ۱۰۰ نفر
۷۴/۹	۱۱۱	۸۴/۲	۱۱۰	میزان مشترکین تلفن همراه در هر ۱۰۰ نفر
۰	۱۲۸	۱/۲	۱۲۳	تعداد مشترکین با پهنای باند غیر ثابت در هر ۱۰۰ نفر
-	-	۹۶	۹۴	میزان پوشش شبکه همراه (درصد از جمعیت)
-	-	۵/۱	۶۱	کیفیت برق مصرفی
		۳/۳	۱۳۰	رکن ۶- اولویت‌دهی به سفر و گردشگری
۳/۷	۱۳۵	۳/۶	۱۳۵	اولویت صنعت گردشگری برای دولت (سهم گردشگری برحسب درصد از بودجه کشور)
۳	۸۲	۳	۸۳	میزان هزینه‌کرد دولت در زمینه گردشگری
۳/۴	۱۲۰	۳/۳	۱۳۰	اثر بخشی بازاریابی برای جذب گردشگران
۲۵	۱۳۳	۳۸	۱۲۳	جامعیت داده‌های سالیانه در مورد سفر و گردشگری
۳	۱۱۲	۳	۱۱۵	بهنگام بودن اطلاعات ماهیانه / فصلی سفر و گردشگری (از ۲۱-۰۰، به صورتی که ۱۰۰ مطلوب‌ترین وضعیت است)
-	-	-	۸۶	رتبه برند کشور
				حوزه شرایط و چارچوب قانونی گردشگری
		۲/۱	۱۱۶	رکن ۷- گشودگی بین‌المللی
-	-	۳۷	۴۲	لزوم اخذ ویزا (از ۱۰۰-۰، به صورتی که ۱۰۰ مطلوب‌ترین وضعیت است)
-	-	۵/۲	۱۲۵	وجود موافقتنامه هوایی دوجانبه (از ۳۸-۰، به صورتی که ۳۸ مطلوب‌ترین وضعیت است)
-	-	۲	۱۱۳	تعداد موافقتنامه‌های در جریان منطقه‌ای
		۶/۶	۱	رکن ۸- رقابت‌پذیری قیمتی
۹۷/۳	۲	۹۷/۳	۳	هزینه فرودگاهی و مالیات بر بلیط (از ۱۰۰-۰، به صورتی که ۱۰۰ مطلوب‌ترین وضعیت است)
n/a	n/a	n/a	n/a	شاخص قیمت هتل (دلار آمریکا)
۰/۴	۶	۰/۳	۶	برابری قدرت خرید
۱/۶	۲	۳۳	۸	سطح قیمت سوخت (برحسب سنت آمریکا به لیتر)
		۳/۵	۱۱۵	رکن ۹- پایداری محیطی

۲۰۱۳		۲۰۱۵		حوزه-رکن-گوبه‌ها
نمره	رتبه	نمره	رتبه	
۳/۸	۷۴	۳/۶	۱۰۴	میزان سخت‌گیری مقررات زیست‌محیطی
۳/۶	۷۰	۳/۴	۹۹	اعمال قوانین مربوط به محیط‌زیست
۳/۴	۱۱۸	۳/۳	۱۲۶	پایداری توسعه صنعت سفر و گردشگری
-	-	۱۱/۳	۹۳	غلظت ذرات معلق در هوا
۲۱	۳۹	۲۱	۴۲	تعداد معاهدات مصوب زیست‌محیطی (از ۲۷-۰، به‌صورتی که ۲۷ مطلوب‌ترین وضعیت است)
-	-	۴/۸	۱۲۲	آستانه تحمل آب
۶/۲	۹۰	۶/۳	۹۰	گونه‌های در معرض خطر (درصد از کل گونه‌ها)
-	-	-۰/۱	۱۵	تغییر پوشش جنگلی (درصد میانگین سالیانه)
-	-	۲/۸	۹۶	تصفیه فاضلاب (درصد)
-	-	۰/۲	۶۳	فشار ماهیگیری بر خط ساحلی (تن در هر کیلومتر مربع)
				حوزه زیرساخت
		۲/۲	۹۳	رکن ۱۰- زیرساخت حمل‌ونقل هوایی
۳/۱	۱۲۹	۳/۲	۱۲۱	کیفیت زیرساخت حمل‌ونقل هوایی
۱۷۹	۲۵	۱۰۵/۷	۳۱	تعداد صندلی‌های موجود در پروازهای داخلی (برحسب میلیون)
۱۷۱	۶۶	۱۹۸/۸	۶۰	تعداد صندلی‌های موجود در پروازهای بین‌المللی (برحسب میلیون)
۲/۱	۸۳	۲	۸۲	میزان پروازی خروجی بر حسب هر هزار نفر
۰/۷	۶۸	۰/۹	۹۲	سرانه فرودگاه بر حسب هر یک میلیون نفر جمعیت شهری
۳۳/۵	۵۴	۴۱	۵۳	تعداد خطوط هوایی عامل
		۳/۳	۷۶	رکن ۱۱- زیرساخت‌های حمل‌ونقل زمینی و بنادر
۴	۶۸	۴/۱	۶۳	کیفیت جاده‌ها
۳/۴	۴۵	۳/۴	۴۴	کیفیت زیرساخت ریلی
۴	۸۰	۴	۸۰	کیفیت زیرساخت بنادر
۴/۵	۶۴	۴/۶	۵۹	کیفیت شبکه حمل‌ونقل زمینی
-	-	۰/۵	۶۷	سرانه خطوط ریلی بر حسب هر کیلومتر
۱۱	۱۱۰	-	۹۷	سرانه جاده‌ها کیلومتر جاده در هر کیلومتر
-	-	-	۷۳	تراکم جاده آسفالت‌ه در هر کیلومتر
		۲/۶	۱۱۹	رکن ۱۲- زیرساخت خدمات گردشگری
۰/۱	۱۱۰	۰/۱	۱۱۳	تعداد اتاق‌های هتل بر حسب هر ۱۰۰ نفر
۴/۹	۹۸	۴/۶	۱۱۱	میزان توصیه برای افزایش سفرهای تجاری
۱	۱۲۳	۱	۱۲۰	وجود شرکت‌های بزرگ کرایه اتومبیل
۰	۱۳۹	-	-	میزان دستگاه‌های خودپرداز پذیرنده ویزا کارت بر حسب هر میلیون نفر
				منابع فرهنگی و طبیعی
		۲/۵	۹۸	رکن ۱۳- منابع طبیعی
۰	۷۹	۰	۸۳	شمار سایت‌های طبیعی ثبت جهانی
۶۷۹	۵۵	۶۷۸	۵۹	کل گونه‌های شناخته شده
-	-	۷	۱۰۲	تعداد مناطق حفاظت شده (در صد از کل مساحت ارضی)
-	-	۷	۸۹	تقاضای دیجیتال برای گردشگری طبیعی (از ۱۰۰-۰، به صورتی که ۱۰۰ مطلوب‌ترین وضعیت است)

۲۰۱۳		۲۰۱۵		حوزه-رکن-گویه ها
نمره	رتبه	نمره	رتبه	
۵/۲	۳۳	۵/۳	۳۳	کیفیت محیط طبیعی
		۲/۶	۳۷	رکن ۱۴- منابع فرهنگی و تجارت سفر
۲۴	۹	۱۷	۹	شمار سایت‌های تاریخی ثبت جهانی
-	-	۱۰	۱۰	شمار میراث فرهنگی و زبانی ناملموس
۱۸,۱۳۵/۴	۹۳	۱۳	۳۲	شمار استادبوم‌های ورزشی
-	-	۶/۳	۹۶	تعداد جلسات انجمن بین‌المللی
-	-	۱۲	۵۴	تقاضای دیجیتال برای گردشگری سرگرمی و فرهنگی (از ۱۰۰- ۰، به‌صورتی که ۱۰۰ مطلوب‌ترین وضعیت است)

مأخذ: همان.

۲-۳. جایگاه رقابتی گردشگری ایران در مقایسه با رقبای منطقه خاورمیانه و آفریقای

شمالی^۱

جدول ذیل جایگاه رقابتی ایران در مقایسه با کشورهای منطقه خاورمیانه و آفریقای شمالی را نشان

می‌دهد:

۱. برخلاف سازمان جهانی جهانگردی که ایران را در زمره کشورهای جنوب آسیا در نظر می‌گیرد، مجمع جهانی اقتصاد ایران را از جمله کشورهای خاورمیانه و آفریقای شمالی به‌شمار می‌آورد.

جدول ۵. جایگاه رقابتی گردشگری ایران در مقایسه با رقبای منطقه خاورمیانه و آفریقای شمالی

رکن‌های بعد منابع فرهنگی و طبیعی (نمره)		رکن‌های بعد زیرساخت (نمره)			رکن‌های بعد شرایط و چارچوب قانونی گردشگری (نمره)				رکن‌های بعد آمادگی محیطی (نمره)				شاخص‌های سفر و گردشگری		نام کشور	
منابع فرهنگی و تجارت سفر	منابع طبیعی	زیرساخت خدمات گردشگری	زیرساخت‌های حمل و نقل زمینی و بنادر	زیرساخت حمل و نقل هوایی	پایداری محیطی	رقابت پذیری قیمتی	گشودگی بین‌المللی	اولویت‌دهی به سفر و گردشگری	آمادگی در حوزه فناوری و اطلاعات و ارتباطات	منابع انسانی و بازار کار	سلامت و بهداشت	امنیت و ایمنی	محیط کسب و کار	رتبه در جهان	رتبه در منطقه	
۱/۹۷	۲/۵۱	۵/۴۶	۵/۰۶	۵/۹۱	۴/۳۹	۴/۹۵	۲/۷۷	۴/۹۷	۵/۷۶	۵/۱۵	۵/۲۸	۶/۶۰	۵/۹۰	۲۴	۱	امارات متحده عربی
۱/۴۸	۲/۱۲	۴/۸۱	۴/۷۹	۴/۱۷	۴/۳۲	۵/۳۳	۱/۹۳	۴/۸۹	۵/۴۴	۵/۲۳	۵/۹۷	۶/۶۱	۶/۰۵	۴۳	۲	قطر
۱/۳۳	۱/۹۲	۴/۷۴	۵/۵۳	۳/۵۲	۳/۷۳	۵/۳۳	۲/۳۴	۴/۱۴	۵/۷۶	۴/۷۱	۵/۱۷	۵/۳۳	۵/۵۳	۶۰	۳	بحرین
۲/۵۱	۳/۱۱	۴/۴۴	۳/۴۸	۲/۸۶	۴/۰۹	۴/۹۴	۲/۵۶	۵/۲۷	۴/۰۳	۴/۰۵	۴/۵۴	۵/۸۳	۴/۷۳	۶۲	۴	موراکو
۱/۹۱	۲/۶۸	۴/۴۴	۳/۶۶	۳/۷۹	۳/۴۱	۵/۴۹	۱/۴۹	۴/۵۰	۵/۲۹	۴/۴۶	۵/۱۰	۵/۹۹	۵/۲۱	۶۴	۵	عربستان سعودی
۱/۴۵	۲/۵۹	۴/۵۳	۴/۲۵	۲/۹۸	۴/۰۷	۵/۳۳	۲/۰۷	۴/۵۱	۴/۸۳	۴/۲۷	۵/۳۷	۶/۳۸	۵/۲۹	۶۵	۶	عمان
۱/۹۸	۲/۴۷	۴/۲۰	۳/۹۱	۳/۱۶	۳/۷۶	۳/۲۴	۲/۵۴	۴/۶۳	۵/۲۵	۴/۸۱	۶/۰۶	۴/۸۵	۴/۶۱	۷۲	۷	رژیم اشغالگر قدس
۱/۲۷	۲/۰۵	۴/۳۷	۳/۲۵	۲/۶۱	۳/۹۲	۴/۶۳	۳/۲۴	۵/۴۶	۴/۱۷	۴/۵۶	۳/۵۳	۵/۷۹	۴/۸۶	۷۷	۸	اردن
۱/۵۸	۲/۳۶	۴/۵۴	۳/۰۲	۲/۵۳	۴/۲۲	۵/۳۱	۲/۳۸	۴/۹۱	۳/۹۴	۴/۳۱	۵/۱۶	۴/۸۶	۴/۴۲	۷۹	۹	تانزانیا
۲/۴۰	۲/۴۵	۳/۶۰	۲/۸۴	۲/۹۳	۳/۹۹	۶/۱۹	۲/۱۷	۴/۵۶	۳/۸۰	۴/۱۲	۵/۴۰	۳/۴۰	۴/۱۱	۸۳	۱۰	مصر
۱/۴۷	۱/۷۱	۵/۱۸	۳/۱۰	۲/۴۶	۳/۲۹	۴/۸۴	۲/۵۰	۵/۲۲	۳/۶۲	۳/۹۹	۶/۰۴	۳/۸۱	۳/۷۶	۹۴	۱۱	لبنان
۲/۵۹	۲/۴۸	۲/۶۱	۳/۲۸	۲/۲۲	۳/۴۷	۶/۶۲	۲/۱۴	۳/۳۵	۳/۳۶	۳/۹۵	۴/۷۱	۴/۸۹	۳/۸۵	۹۷	۱۲	ایران
۱/۱۷	۱/۸۷	۳/۸۴	۳/۶۱	۲/۵۱	۲/۹۵	۵/۰۴	۱/۷۵	۳/۰۳	۵/۰۱	۴/۲۶	۵/۴۳	۵/۷۶	۴/۶۹	۱۰۳	۱۳	کویت
۲/۰۵	۲/۰۴	۲/۰۳	۲/۵۶	۱/۹۸	۳/۵۱	۵/۵۰	۱/۵۱	۲/۷۴	۳/۰۹	۴/۰۴	۴/۹۷	۴/۹۰	۳/۷۸	۱۲۳	۱۴	الجزایر
۱/۱۱	۲/۱۲	۲/۳۷	۱/۹۶	۱/۵۹	۴/۱۵	۴/۸۲	۲/۹۴	۳/۱۲	۲/۱۸	۲/۳۰	۳/۰۳	۵/۰۶	۳/۴۶	۱۳۷	۱۵	موریتانی
۱/۴۵	۲/۰۳	۲/۷۸	۲/۵۵	۱/۵۹	۲/۹۲	۵/۹۹	۱/۳۴	۲/۸۰	۲/۲۹	۳/۳۱	۳/۸۴	۲/۸۶	۳/۵۸	۱۳۸	۱۶	یمن

رکن‌های بعد منابع فرهنگی و طبیعی (نمره)		رکن‌های بعد زیرساخت (نمره)			رکن‌های بعد شرایط و چارچوب قانونی گردشگری (نمره)				رکن‌های بعد آمادگی محیطی (نمره)				شاخص‌های سفر و گردشگری		نام کشور	
منابع فرهنگی و تجارت و سفر	منابع طبیعی	زیرساخت خدمات گردشگری	زیرساخت‌های حمل‌ونقل زمینی و بنادر	زیرساخت حمل‌ونقل هوایی	پایداری محیطی	رقابت‌پذیری قیمتی	گشودگی بین‌المللی	اولویت‌دهی به سفر و گردشگری	آمادگی در حوزه فناوری و اطلاعات و ارتباطات	منابع انسانی و بازار کار	سلامت و بهداشت	امنیت و ایمنی	محیط کسب‌وکار	رتبه در جهان	رتبه در منطقه	
۱/۷۷	۲/۲۹	۴/۱۰	۳/۶۶	۳/۰۱	۳/۷۴	۵/۲۷	۲/۱۸	۴/۳۳	۴/۳۸	۴/۳۵	۵/۲۴	۵/۱۹	۴/۶۹			میانگین خاورمیانه و آفریقای شمالی
۰/۴۸	۰/۳۶	۱/۰۳	۰/۹۷	۱/۰۷	۰/۴۶	۰/۷۶	۰/۵۴	۰/۹۴	۱/۱۵	۰/۷۰	۰/۷۹	۱/۱۰	۰/۸۲			انحراف معیار خاورمیانه و آفریقای شمالی
۶/۶۹	۶/۰۱	۶/۸۳	۶/۴۵	۶/۷۵	۵/۶۳	۶/۶۲	۵/۲۵	۶/۰۳	۶/۳۷	۵/۶۴	۶/۹۷	۶/۷۰	۶/۱۳			بهترین عملکرد در سطح جهانی

مأخذ: همان.

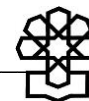
امارات متحده عربی، قطر و بحرین به ترتیب سه رتبه برتر در میان ۱۶ کشور منطقه خاورمیانه و شمال آفریقا هستند. کشور ایران در منطقه رتبه ۱۲ام را به خود اختصاص داده است. این در حالی است که رتبه نخست منطقه (امارات متحده عربی) در مقیاس جهانی در جایگاه ۲۴ام قرار گرفته است. ایران با نمره ۶/۶۲ از لحاظ رقابت‌پذیری قیمتی از بهترین موقعیت رقابتی نسبت به نه تنه کشورهای منطقه - که در این مورد میانگین ۵/۲۷ را ثبت کرده‌اند- بلکه تمامی رقبای جهانی برخوردار است. پایین‌ترین نمره در میان رکن‌های ایران به رکن گشودگی بین‌المللی (۲/۱۴) است که رقم آن به میانگین منطقه (۲/۱۸) نزدیک و هنوز از بهترین عملکرد جهانی (۵/۲۵) فاصله دارد.

۳-۳. جایگاه رقابتی گردشگری ایران در مقایسه با سه کشور نخست رکن‌های رقابت‌پذیری

جدول ذیل سه رتبه نخست در هر یک از ارکان را در مقایسه با رتبه ایران نشان می‌دهد:

جدول ۶. سه رتبه نخست در ارکان مختلف در مقایسه با رتبه ایران

رتبه اول	رتبه دوم	رتبه سوم	رتبه ایران	محیط کسب‌وکار	امنیت و ایمنی	بهداشت و سلامت	منابع انسانی و بازار کار	آمادگی در حوزه فناوری اطلاعات و ارتباطات	اولویت‌دهی به سفر و گردشگری	گشودگی بین‌المللی	رقابت‌پذیری قیمتی	پایداری محیطی	زیرساخت حمل‌و نقل هوایی	زیرساخت‌های حمل‌و نقل زمینی و بنادر	زیرساخت خدمات گردشگری	منابع طبیعی	منابع فرهنگی و تجارت سفر
سنگاپور	هنگ کنگ	قطر	۱۱۹	فنلاند	اتریش	سوئیس	سوئیس	فنلاند	مالت	سنگاپور	ایران	سوئیس	کانادا	هنگ کنگ	اتریش	برزیل	اسپانیا
هنگ کنگ	قطر	امارات متحده عربی	۹۳	ایسلند	آلمان	ایسلند	سوئیس	هنگ کنگ	موریس	شیلی	مصر	ایرلند	ایالات متحده آمریکا	سنگاپور	قبرس	استرالیا	فرانسه
قطر	امارات متحده عربی	امارات متحده عربی	۹۶	سنگاپور	لیتوانی	سنگاپور	دانمارک	قبرس	نیوزلند	اندونزی	فنلاند	امارات متحده عربی	امارات متحده عربی	هلند	ایتالیا	ایالات متحده آمریکا	ایتالیا
۱۱۹	۹۳	۹۶	۱۱۹	۱۱۴	۹۳	۱۱۴	۹۸	۱۳۰	۱۱۶	۱	۱۱۵	۹۳	۷۶	۱۱۹	۹۸	۳۷	

متن حاضر بر مبنای آخرین گزارش رقابت‌پذیری سفر و گردشگری مجمع جهانی اقتصاد در سال ۲۰۱۵ تهیه شده است. براساس این گزارش، ایران در میان ۱۴۱ کشور رتبه ۱۹۷ام را به خود اختصاص داده است. در میان ارکان ایران، بهترین عملکرد متعلق به رکن رقابت‌پذیری قیمتی (با رتبه ۱) و ضعیف‌ترین عملکرد در ارکان به رکن اولویت‌دهی به سفر و گردشگری (رتبه ۱۳۰) و سپس رکن محیط کسب‌وکار و رکن زیرساخت خدمات گردشگری (هر دو با رتبه ۱۱۹) تعلق دارد. در میان گویه‌ها، شیوع ایدز (رتبه ۱)، مالیات بر بلیط و هزینه‌های فرودگاهی (رتبه ۳) و میزان ثبت‌نام در مدارس ابتدایی (رتبه ۵) را می‌توان به‌عنوان برترین نقاط قوت دانست. ازسوی دیگر گویه‌های تخت‌های بیمارستانی و میزان مشارکت کارکنان زن (هر دو با رتبه ۱۴۰)، اولویت صنعت گردشگری برای دولت (رتبه ۱۳۵) و میزان آموزش کارکنان (رتبه ۱۳۴) جزء ضعیف‌ترین گویه‌های ایران به‌شمار می‌روند. در میان رقبای خاورمیانه و شمال آفریقا، امارات متحده عربی، قطر و بحرین به‌ترتیب سه رتبه برتر در میان ۱۶ کشور منطقه خاورمیانه و شمال آفریقا هستند. کشور ایران در منطقه، رتبه ۱۲ام را به خود اختصاص داده است. این در حالی است که رتبه نخست منطقه (امارات متحده عربی) در مقیاس جهانی در جایگاه ۲۴ام قرار گرفته است. ایران با نمره ۶/۶۲ از لحاظ رقابت‌پذیری قیمتی در منطقه نیز برتر است. پایین‌ترین نمره در میان رکن‌های ایران در منطقه رکن گشودگی بین‌المللی (۲/۱۴) است که رقم آن به میانگین منطقه (۲/۱۸) نزدیک و هنوز از بهترین عملکرد جهانی (۵/۲۵) فاصله دارد. توجه به مؤلفه‌های فوق می‌تواند در اتخاذ سیاست‌های صحیح در حوزه گردشگری مؤثر باشد امری که با در اولویت قرار گرفتن گردشگری در سیاست‌های کلی برنامه ششم (بند «۵۱») هم‌اکنون یک ضرورت به‌شمار می‌رود.

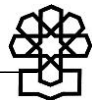
پیوست

جدول مفاهیم، منابع و واحد سنجش گویه‌های گزارش رقابت‌پذیری سفر و گردشگری ۲۰۱۵

واحد سنجش	مفهوم مورد سنجش	منبع	حوزه-رکن-گویه‌ها
			حوزه آمادگی محیطی
			رکن ۱- محیط کسب‌وکار ^۲
طیف از ۱ (بسیار ضعیف) تا ۷ (بسیار قوی)	کشور در حوزه قوانین مالکیت از جمله مالکیت دارایی‌های مالی در چه وضعیتی قرار دارد؟	مجمع جهانی اقتصاد ^۴	حق مالکیت ^۲
طیف از ۱ (مشوق بسیار ضعیف) تا ۷ (مشوق بسیار قوی)	قوانین و مقررات کشور تا چه حد سرمایه‌گذاری خارجی را تشویق یا تضعیف می‌کنند؟	مجمع جهانی اقتصاد	تأثیر قوانین بر سرمایه‌گذاری خارجی ^۵
طیف از ۱ (اثربخشی بسیار پایین) تا ۷ (اثربخشی بسیار بالا)	میزان اثربخشی قوانین کشور در حل اختلافات بخش خصوصی	مجمع جهانی اقتصاد	کارایی چارچوب قوانین در حل اختلافات ^۶
طیف از ۱ (بسیار سخت) تا ۷ (بسیار راحت)	چقدر این امکان به لحاظ قانونی برای بخش خصوصی وجود دارد که عملکردها - مقررات دولتی با قوانین موجود را به چالش بکشاند؟	مجمع جهانی اقتصاد	کارایی چارچوب قانونی در مورد مقررات چالشی ^۷
روز	این شاخص میانگین تعداد روزهایی که براساس نظر کارشناسان محلی برای ساخت یک انبار ^{۱۰} در عمل مورد نیاز است را تعیین می‌نماید. این زمان شامل موارد ذیل می‌گردد: - حصول و تسلیم تمامی مدارک خاص پروژه به مسئولین (برای مثال: طرح بنا، نقشه‌های سایت و مجوزهای شهری) - استخدام ناظر سوم، مهندس یا بازرس خارجی - اخذ کلیه مجوزها، گواهی‌ها، پروانه‌ها و غیره - تسلیم کلیه اطلاعات لازم - انجام تمامی استعلامات لازم از جمله ارتباطات آب و فاضلاب	بانک جهانی ^۹	زمان لازم برای صدور مجوز ساخت ^۸

۱. در جدول حاضر برای گویه‌هایی که منبع آنها مجمع جهانی اقتصادی ذکر شده است از نظرسنجی این مجمع در فاصله سال‌های ۱۴-۲۰۱۳ استفاده شده و اطلاعات گویه‌هایی که منبع آنها بانک جهانی می‌باشد، متعلق به سال ۲۰۱۵ است.

2. Business Environment
3. Property Rights
4. World Economic Forum, Executive Opinion Survey
5. Impact of Rules on FDI (Foreign Direct Investment)
6. Efficiency of Legal Framework in Settling Disputes
7. Efficiency of Legal Framework in Challenging Regulations
8. Time Required to Deal With Construction Permits
9. World Bank/International Finance Corporation, Doing Business 2015 Going Beyond Efficiency
10. Warehouse

حوزه-رکن-گویه ها	منبع	مفهوم مورد سنجش	واحد سنجش
هزینه صدور مجوز ساخت ^۱	بانک جهانی	این شاخص به اندازه‌گیری هزینه ناشی از روندهای ضروری برای ساخت انبار برای یک کسب‌وکار می‌پردازد. این هزینه ناشی از روندهای ذیل است: - حصول و تسلیم تمامی مدارک خاص پروژه به مسئولین (برای مثال: طرح بنا، نقشه‌های سایت و مجوزهای شهری) - استخدام ناظر سوم، مهندس یا بازرس خارجی - اخذ کلیه مجوزها، گواهی‌ها، پروانه‌ها و غیره - تسلیم کلیه اطلاعات لازم - انجام تمامی استعلامات لازم از جمله ارتباطات آب و فاضلاب	واحد سنجش
میزان تسلط بر بازار ^۲	مجمع جهانی اقتصاد	فعالیت‌های مرتبط با گردشگری در کشور چگونه ارزیابی می‌کنید؟	طیف از ۱ (بازار در انحصار چند گروه اندک) تا ۷ (بازار پراکنده در اختیار شرکت‌های مختلف)
زمان لازم برای راه‌اندازی کسب‌وکار ^۳	بانک جهانی	این شاخص بیانگر نقطه نظر مشترک حقوق‌دانان در مورد مدت زمان متوسط برای تکمیل یک روند با حداقل پیگیری توسط نمایندگان دولت و بدون هزینه اضافی است.	روز
هزینه راه‌اندازی کسب‌وکار ^۴	بانک جهانی	شامل کلیه هزینه‌های رسمی و قانونی است که فرد برای شروع کار ملزم به پرداخت آنهاست.	درصد از سرانه درآمد اقتصادی
میزان تأثیر مالیات‌ها به‌عنوان مشوق‌های کاری ^۵	مجمع جهانی اقتصاد	به چه میزان کاهش مالیات انگیزه بیشتری برای کار فراهم می‌آورد؟	طیف از ۱ (کاهش قابل توجه مالیات به‌عنوان مشوق) تا ۷ (عدم استفاده از کاهش مالیات به‌عنوان ابزار تشویقی)
میزان تأثیر مالیات‌ها به‌عنوان مشوق‌های سرمایه‌گذاری ^۶	مجمع جهانی اقتصاد	به چه میزان کاهش مالیات انگیزه بیشتری برای سرمایه‌گذاری فراهم می‌آورد؟	طیف از ۱ (کاهش قابل توجه مالیات به‌عنوان مشوق) تا ۷ (عدم استفاده از کاهش مالیات به‌عنوان ابزار تشویقی)
نرخ نهایی مالیاتی ^۷	بانک جهانی	نرخ نهایی مالیات، میزان مالیات و مساعدت‌هایی اجباری است که یک شرکت متوسط مقیاس به‌عنوان سهمی از سود خود باید بپردازد. نرخ نهایی مالیات از مجموع پنج نوع مالیات پس از کسر کسورات و بخشودگی‌ها به دست می‌آید: ۱. مالیات بر سود یا درآمد مشترک	درصد

1. Cost to Deal With Construction Permits
2. Extent of Market Dominance
3. Time Required to Start a Business
4. Cost to Start a Business
5. Extent and Effect of Taxation on Incentives to Work
6. Extent and Effect of Taxation on Incentives to Invest
7. Total Tax Rate

حوزه-رکن-گویه ها	منبع	مفهوم مورد سنجش	واحد سنجش
		۲. مالیات کارکنان و مساعدت‌های اجتماعی که توسط کارفرما باید پرداخت شود. ۳. مالیات بر دارایی ۴. مالیات بر گردش ^۱ ۵. دیگر مالیات‌های کوچک.	
رکن ۲- امنیت و ایمنی ^۲			
هزینه ناشی از جرم و جنایت ^۳	مجمع جهانی اقتصاد	شیوع جرم و جنایت چه مقدار برای گردشگری هزینه به بار می‌آورد؟	طیف از ۱ (به میزان زیاد) تا ۷ (هیچ)
اطمینان‌پذیری خدمات پلیس ^۴	مجمع جهانی اقتصاد	چقدر نیروی پلیس به‌عنوان مجری قانون و برقرارکننده نظم در کشور، قابل اتکا است؟	طیف از ۱ (به هیچ عنوان قابل اتکا نیست) تا ۷ (کاملاً قابل اتکا است)
هزینه تروریسم برای گردشگری ^۵	مجمع جهانی اقتصاد	تهدیدهای تروریستی تا چه حد برای کسب و کارهای گردشگری هزینه‌ساز است؟	طیف از ۱ (تا حد زیادی) تا ۷ (به هیچ وجه)
شاخص وقوع تروریسم ^۶	براساس محاسبات مجمع جهانی اقتصاد ^۷	میانگین ساده از تلفات (صدمات و مرگ و میر) ناشی از تروریسم و همچنین تعداد حملات تروریستی	هر کدام از دو معیار در طیف ۱ تا ۷، نرم سازی می‌شود.
میزان قتل ^۸	سازمان بین‌المللی جرم و مواد مخدر ^۹	شمار خودکشی	تعداد خودکشی به ازای هر ۱۰۰ هزار نفر
رکن ۳- بهداشت و سلامت			
سرانه پزشک ^{۱۰}	سازمان بهداشت جهانی ^{۱۱}	شمار پزشکان (متخصص و عمومی) به ازای هر هزار نفر.	تعداد به ازای هر هزار نفر
دسترسی به دفع بهداشتی فاضلاب ^{۱۲}	سازمان بهداشت جهانی	درصدی از جمعیت که به سیستم دفع فاضلاب دسترسی دارند، به گونه‌ای که حداقل تماس بین انسان، حیوانات و فاضلات و حشرات وجود داشته باشد.	درصد از کل جمعیت

1. Turnover Taxes

2. Safety And Security

3. Business Costs of Crime and Violence

4. Reliability of Police Services

5. Business Costs of Terrorism

6. Index of Terrorism Incidence

7. World Economic Forum's Calculations Based on Data from National Consortium for the Study of Terrorism and Responses to Terrorism (START), Global Terrorism Database. Retrieved from <http://www.start.umd.edu/gtd> on 27 January 2015.

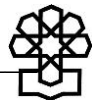
8. Homicide rate

9. United Nations Office on Drugs and Crime (UNODC)

10. Physician Density

11. The World Health Organization, Global Health Observatory Data Repository

12. Access to Improved Sanitation

واحد سنجش	مفهوم مورد سنجش	منبع	حوزه-رکن-گوبه ها
درصد از کل جمعیت	درصدی از جمعیت کشور که دسترسی منطقی به مقدار کافی آب از منابع بهداشتی دارند. در اینجا، در دسترس بودن حداقل ۲۰ لیتر آب برای هر نفر از منبعی در یک کیلومتری محل اقامت وی مورد تأکید است.	سازمان بهداشت جهانی	دسترسی به آب آشامیدنی تصفیه شده ^۱
تعداد به ازای هر ۱۰ هزار نفر	تعداد تخت‌های موجود در بیمارستان‌های عمومی، خصوصی و همچنین مراکز توانبخشی.	بانک جهانی، ۲۰۱۴.	تخت‌های بیمارستانی ^۲
درصد از بزرگسالان مبتلا در طیف سنی ۱۵-۴۹	درصدی از افراد بزرگسال مبتلا به ویروس اچ‌ای وی در طیف سنی ۱۵-۴۹ در یک برهه زمانی خاص و بدون در نظرگیری زمان ابتلای ایشان.	- بانک جهانی، ۲۰۱۴. - سازمان جهانی ایدز. - منابع ملی ^۵	شیوع ایدز ^۴
تعداد از هر ۱۰۰ هزار نفر	تعداد افراد مبتلا در هر ۱۰۰ هزار نفر از جمعیت. براساس دسته‌بندی سازمان بهداشت جهانی کشورهایی که با مبارزات صورت گرفته از مالاریا نجات یافته‌اند، کشورهای آزاد از مالاریا یا M.F. و کشورهایی که از ابتدا، این بیماری‌گیرانگیر آنها نبوده یا بدون انجام اقدامی از آن رها شده‌اند، کشورهای S.I نامیده می‌شوند.	- سازمان بهداشت جهانی، ۲۰۱۳. - مرکز پیشگیری و کنترل بیماری‌های آمریکا، ۲۰۱۴. ^۷	بروز مالاریا در هر ۱۰۰ هزار نفر ^۶
			رکن ۴- منابع انسانی و بازار کار
کیفیت نیروی کار			
	کودکانی که آموزش‌های ابتدایی نظیر خواندن، نوشتن، مهارت‌های اولیه ریاضی و اطلاعات ابتدایی در حوزه‌های علوم طبیعی، تاریخ، جغرافیا، علوم اجتماعی، هنر و موسیقی، کسب می‌کنند.	-مرکز اطلاعات سازمان آمار یونسکو، ۲۰۱۴. - اوای سی دی. - منابع ملی ^۹	میزان ثبت‌نام در مدارس ابتدایی ^۸
	افرادی که تحصیلات خود را براساس یادگیری‌های ابتدایی و در جهت یادگیری مهارت‌های زندگی با استفاده از مربیان متخصص، سپری می‌کنند.	-مرکز اطلاعات سازمان آمار یونسکو، ۲۰۱۴. - وب سایت اطلاعات کودکان یونسکو.	میزان ثبت‌نام در دبیرستان ^{۱۰}

1. Access to Improved Drinking Water
2. Hospital Beds
3. The World Bank, World Development Indicators, 2014 Edition (Retrieved on November 2014).
4. HIV Prevalence
5. The World Bank, World Development Indicators (Accessed 18 June 2014); UNAIDS, Global Report on the Global AIDS Epidemic (2008, 2010, 2012 and 2013 editions); National Sources.
6. Malaria Incidence
7. The World Health Organization, World Malaria Report 2013; United States Centers for Disease Control and Prevention (CDC), Malaria Information and Prophylaxis Information (accessed 11 July 2014).
8. Primary Education Enrolment Rate
9. UNESCO Institute for Statistics, Data Centre (Accessed 26 November 2014); Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD), Education at a Glance 2013; Sistema de Información de Tendencias Educativas de América Latina (SITEAL); National Sources.
10. Secondary education enrolment Rate

حوزه-رکن-گویه ها	منبع	مفهوم مورد سنجش	واحد سنجش
	- منابع ملی. ^۱		
میزان آموزش کارکنان ^۲	مجمع جهانی اقتصاد	تا چه حد شرکت‌ها برای آموزش و توسعه منابع انسانی خود، سرمایه‌گذاری می‌کنند؟	طیف از ۱ (به هیچ وجه) تا ۷ (به میزان زیاد).
نحوه برخورد با مشتری ^۳	مجمع جهانی اقتصاد	تا چه حد نحوه برخورد شرکت‌ها با مشتری مطلوب است؟	طیف از ۱ (بی تفاوت نسبت به رضایت مشتری) تا ۷ (بسیار پاسخگو و به دنبال حفظ مشتری)
بازار کار			
شیوه‌های استخدام و اخراج ^۴	مجمع جهانی اقتصاد	نحوه استخدام اخراج کارکنان.	طیف از ۱ (به واسطه قوانین و مقررات سخت گیرانه) تا ۷ (بسیار انعطاف پذیر)
سهولت دسترسی به نیروی کار متخصص ^۵	مجمع جهانی اقتصاد	در کشور چقدر دسترسی به نیروی کاری با تخصص مورد نیاز، آسان است؟	طیف از ۱ (بسیار سخت) تا ۷ (بسیار آسان)
سهولت استخدام نیروی کار خارجی ^۶	مجمع جهانی اقتصاد	در کشور تا چه حد استخدام نیروی کار خارجی با ممانعت قانونی همراه است؟	طیف از ۱ (بسیار زیاد) تا ۷ (بسیار کم)
پرداخت و بهره‌وری ^۷	مجمع جهانی اقتصاد	در کشور تا چه حد پرداختی به کارکنان وابسته به میزان بهره‌وری ایشان است؟	طیف از ۱ (وابسته نیست) تا ۷ (بسیار وابسته است)
میزان مشارکت کارکنان زن ^۸	- سازمان بین‌المللی کار. - منابع ملی ^۹	این شاخص بیانگر درصد شاغلین زن در طیف سنی ۱۵-۶۴ سال نسبت به درصد شاغلین مرد در همین طیف سنی است.	نرخ کارکنان زن به مرد
رکن ۵- آمادگی در حوزه فناوری اطلاعات و ارتباطات			
میزان استفاده از فناوری اطلاعات و ارتباطات در معاملات بنگاه به بنگاه ^{۱۰}	مجمع جهانی اقتصاد	چقدر معاملات میان کسب‌وکارهای فعال در کشور به واسطه فناوری اطلاعات و ارتباطات، صورت می‌پذیرد؟	طیف از ۱ (به هیچ عنوان) تا ۷ (به میزان زیادی)
میزان استفاده از اینترنت در معاملات بنگاه- مشتری ^{۱۱}	مجمع جهانی اقتصاد	چه میزان از فروش کالاها و خدمات به وسیله اینترنت، صورت می‌گیرد؟	طیف از ۱ (به هیچ وجه) تا ۷ (به میزان زیاد)

1. UNESCO Institute for Statistics, Data Centre (Accessed 26 November 2014); UNICEF Childinfo.org; Sistema de Información de tendencias Educativas de América Latina (SITEAL); National Sources.

2. Extent of Staff Training

3. Treatment of Customers

4. Hiring and Firing Practices

5. Ease of Finding Skilled Employees

6. Ibid.

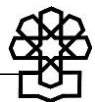
7. Pay and Productivity

8. Female Labour Force Participation

9. International Labour Organization, Key Indicators of the Labour Markets, 8th Edition; National Sources

10. ICT use for Business-to-business Transactions

11. Internet Use For Business –to-consumer Transactions

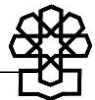

حوزه-رکن-گویه ها	منبع	مفهوم مورد سنجش	واحد سنجش
تعداد کاربران اینترنتی ^۱	اتحادیه بین‌المللی ارتباطات از راه دور، ۲۰۱۴.	کاربران اینترنت به کسانی اطلاق می‌شود که با استفاده از هر وسیله‌ای از جمله تلفن همراه در طی ۱۲ ماه گذشته از اینترنت استفاده کرده‌اند. اطلاعات مربوط به این شاخص از طریق سازمان‌های آمار ملی به دست آمده و یا به‌واسطه تعداد کاربران اینترنتی تخمین زده شده است.	درصد
پهنای باند اینترنت ^۲	اتحادیه بین‌المللی ارتباطات از راه دور، ۲۰۱۴.	تعداد مشترکان اینترنت با پهنای باند ثابت در هر ۱۰۰ نفر. این شاخص به کل تعداد مشتریانی اشاره دارد که با پهنای باند ثابتی از اینترنت استفاده می‌کنند.	
میزان مشترکین تلفن همراه ^۳	اتحادیه بین‌المللی ارتباطات از راه دور، ۲۰۱۴.	تعداد مشترکین تلفن همراه به ازای هر ۱۰۰ نفر	تعداد مشترکین به ازای هر ۱۰۰ نفر
تعداد مشترکین با پهنای باند غیر ثابت ^۴	اتحادیه بین‌المللی ارتباطات از راه دور، ۲۰۱۴.	تعداد سیم کارت‌های فعال که به اینترنت دسترسی دارند.	تعداد مشترکین به ازای هر ۱۰۰ نفر
میزان پوشش شبکه سیار (همراه) ^۵	اتحادیه بین‌المللی ارتباطات از راه دور، ۲۰۱۴.	درصدی از جمعیت که در محدوده سیگنال قرار دارند، صرف‌نظر از اینکه جزء مشترکین هستند یا خیر.	درصد از کل جمعیت
کیفیت برق مصرفی ^۶	مجمع جهانی اقتصاد	میزان اطمینان‌پذیری دسترسی به برق (عدم قطعی و نوسانات ولتاژی)	طیف از ۱ (عدم اعتمادپذیری) تا ۷ (اعتمادپذیری بالا)
رکن ۶- اولویت‌دهی به سفر و گردشگری			
جایگاه (اولویت) صنعت گردشگری برای دولت ^۷	مجمع جهانی اقتصاد	توسعه گردشگری تا چه حد در اولویت دولت قرار دارد؟	طیف از ۱ (به هیچ عنوان در اولویت نیست) تا ۷ (به‌عنوان اولویت)
میزان هزینه‌کرد دولت در زمینه گردشگری ^۸	شورای جهانی سفر و گردشگری، ۲۰۱۴.	درصدی از بودجه کشور که صرف ارائه خدمات فرهنگی (نظیر موزه هنر)، سرگرمی (نظیر پارک ملی)، گمرکی و غیره به بازدیدکنندگان می‌شود.	درصد از کل بودجه کشور
اثربخشی بازاریابی برای جذب گردشگران ^۹	مجمع جهانی اقتصاد	تا چه حد کمپین‌های تبلیغاتی و برند کشور در جذب گردشگران موثر است؟	طیف از ۱ (به هیچ وجه موثر نیست) تا ۷ (به شدت موثر است).

1. Individuals Using the Internet
2. Broadband Internet Subscribers
3. Mobile Telephone Subscriptions
4. Mobile Broadband Subscriptions
5. Mobile Network Coverage
6. Quality of Electricity Supply
7. Government Prioritization of the T&T Industry
8. T&T Government Expenditure
9. Effectiveness of Marketing to Attract Tourists

حوزه-رکن-گویه ها	منبع	مفهوم مورد سنجش	واحد سنجش
جامعیت داده‌های سالیانه در مورد سفر و گردشگری ^۱	سازمان جهانی جهانگردی ^۲	تا چه حد اطلاعات سالیانه ارائه شده توسط سازمان‌ها می‌تواند به ۳۰ مفهوم گزارش خلاصه آماری گردشگری سازمان جهانی جهانگردی ^۳ منتج گردد. برای این کار، ارائه اطلاعات در طی چهار سال ۲۰۱۴-۲۰۱۰ در نظر گرفته می‌شود.	طیف از ۰ (ارائه هیچ گونه اطلاعات) تا ۱۲۰ (ارائه اطلاعات برای تمامی شاخص‌ها)
به‌نگام بودن اطلاعات ماهیانه / فصلی سفر و گردشگری ^۴	سازمان جهانی جهانگردی	براساس به روز بودن اطلاعات مرتبط با شمار ورودی‌ها و دریافتی‌های بین‌المللی براساس گزارش‌دهی ماهیانه و سالیانه در طی اکتبر ۲۰۱۳ تا نوامبر ۲۰۱۴.	طیف از ۰ (هیچ گونه اطلاعات) تا ۲۱ (ارائه اطلاعات برای تمام برهه‌های زمانی)
رتبه برند کشور ^۵	شرکت بلوم ^۶	این شاخص میزان دقت سازمان ملی متولی گردشگری ^۷ در رابطه با برند و در مقایسه با مشهورترین برچسب‌های برند را نشان می‌دهد. این سنجش براساس میزان جستجوی برند مربوطه در صفحات اینترنت مشخص می‌گردد.	
حوزه شرایط و چارچوب قانونی گردشگری			
رکن ۷- گشودگی بین‌المللی			
لزوم دریافت ویزا ^۸	سازمان جهانی جهانگردی ^۹	مبیین این موضوع است که کشور با استفاده از سیاست‌های ویزا تا چه حد ورود گردشگران به کشور را تسهیل نموده است و تعیین می‌کند که آیا امکان بازدید بدون ویزا، دریافت ویزای الکترونیک و یا دریافت آن در مرز وجود دارد یا خیر. این شاخص به‌عنوان درصدی از مردم جهان که امکان بازدید بدون ویزا از کشور مد نظر یا اخذ ویزای الکترونیک یا لب مرز را دارند، برآورد می‌شود. بدین صورت که: (۱) شماری از بازارهای مبدأ که امکان بازدید بدون ویزا را دارند به‌صورت کامل محاسبه می‌شوند (وزن ۱) (۲) شماری از بازارهای مبدأ که امکان اخذ ویزا در هنگام ورود به کشور را دارند با وزن ۰/۷ محاسبه می‌شوند. (۳) شماری از بازارهای مبدأ که امکان اخذ ویزا الکترونیک را دارند با وزن ۰/۵ محاسبه می‌شوند.	طیف از ۱۰۰ (عدم نیاز به ویزا برای گردشگران از مقاصد مختلف) تا ۰ (صدور سنتی ویزا برای تمام گردشگران از هر مبدایی)
وجود موافقتنامه خدمات هوایی دوجانبه ^{۱۰}	سازمان تجارت جهانی- براساس اطلاعات ایکائو و یاتا.	میانگین توافقات آزادی‌های پروازی امضا شده.	طیف از ۰ (بسیار محدود) تا ۳۸ (بسیار لیبرال)

1. Comprehensiveness of Annual T&T Data
2. World Tourism Organization (UNWTO)
3. UNWTO Compendium of Tourism Statistics
4. Timeliness of Providing Monthly/Quarterly T&T data
5. Country Brand Strategy Rating
6. Bloom Consulting Country Brand Ranking, Tourism Edition. Available at http://www.bloom-consulting.com/pdf/rankings/Bloom_Consulting_Country_Brand_Ranking_Tourism.pdf
7. the National Tourism Organization (NTO)
8. Visa Requirements
9. World Tourism Organization (UNWTO), UNWTO Visa Openness Report 2014 that Can be Downloaded from <http://rcm.unwto.org/content/facilitation-tourist-travel>.
10. Openness of Bilateral Air Service Agreements

حوزه-رکن-گوبه ها	منبع	مفهوم مورد سنجش	واحد سنجش
تعداد موافقتنامه‌های در جریان منطقه‌ای ^۱	سازمان تجارت جهانی ^۲	این شاخص به ارزیابی میزان باز بودن کشور در رابطه با خدمات و کالاهای خارجی از طریق محاسبه مجموع توافقات تجاری منطقه‌ای ^۳ و شمار توافقات یکپارچه ^۴ در جریان سازمان تجارت جهانی می‌پردازد.	برحسب تعداد
رکن ۸- رقابت پذیری قیمتی			
هزینه فرودگاهی و مالیات بر بلیط ^۵	انجمن بین‌المللی حمل‌ونقل هوایی ^۶	این شاخص هزینه نسبی دسترسی به خدمات حمل‌ونقل هوایی براساس سطح هزینه‌های فرودگاهی، مالیات بر بلیط مسافر و مالیات بر ارزش‌افزوده را تعیین می‌نماید و بیانگر هزینه‌های ورود و خروج هواپیماهای مسافری کوچک و بزرگ بدنه ^۷ به فرودگاه بین‌المللی هر کشور است. هزینه‌ها شامل هزینه‌های امنیت و مسافر، هزینه ترمینال هوایی و فرود است که در راهنمای هزینه‌های هوایی و هواپیمایی سازمان یاتا ^۸ به لیست شده‌اند. بر بلیط نیز اگر براساس راهنمای لیست ورودی‌ها و مالیات‌های هواپیمایی یاتا به کار گرفته شود، قابل اعمال است. هزینه هر مسافر با اعمال ۷۵ درصد لود فکتور ^۹ برای جایگاه معمول برای هر نوع هواپیما محاسبه می‌شود. نمره بالاتر بیانگر هزینه‌های و مالیات‌های پایین‌تر است.	طیف از ۰ (بیشترین هزینه) تا ۱۰۰ (کمترین هزینه)
شاخص قیمت هتل ^{۱۰}	شرکت دلویت ^{۱۱}	این شاخص، میانگین قیمت (بر حسب دلار آمریکا) هتل‌های اقامتی درجه اول در هر کشور را تعیین می‌کند. بدین صورت که نرخ میانگین اتاق‌های هتل‌های درجه اول در طی دوازده ماه (از ژانویه تا دسامبر ۲۰۱۱) را به‌منظور خنثی‌سازی نوسانات فصلی در نظر گرفته شده است. در صورت عدم دسترسی به اطلاعات سال ۲۰۱۱ به داده‌های سال‌های ۲۰۰۹ و یا ۲۰۰۷ در همین برهه زمانی، استناد شد.	میانگین قیمت

1. Number of Regional Trade Agreements in Force
2. World Trade Organization; Regional Trade Agreements Information System (RTA-IS) available at <http://rtais.wto.org/UI/PublicMaintainRTAHome.aspx>
3. Regional Trade Agreements (RTA)
4. Economic Integration Agreements (EIA)
5. Ticket Taxes and Airport Charges
6. International Air Transport Association, SRS Analyser
7. Narrow-Body and a Wide-Body Passenger Plane
8. IATA Airport and Air Navigation Charges Manual
9. Load Factor
10. Hotel Price Index
11. Deloitte-STR Global and Smith Travel Research Inc

حوزه-رکن-گوبه‌ها	منبع	مفهوم مورد سنجش	واحد سنجش
برابری قدرت خرید ^۱	بانک جهانی، ۲۰۱۴.	بانک جهانی، شاخص تبدیل برابری قدرت خرید را بدین گونه تعریف می‌نماید: مقداری از پول رایج یک کشور برای خرید میزان مشخصی کالا یا خدمات (در بازار آن کشور) که می‌توان با یک دلار در ایالت متحده آمریکا آن را خریداری نمود. نرخ رسمی ارز به نرخ ارزی اطلاق می‌شود که توسط مقامات ملی یا مصوبه بازار ارز به صورت قانونی به تصویب رسیده است. این نرخ به صورت میانگین سالیانه بر حسب میانگین ماهیانه محاسبه می‌گردد (واحد پول محلی نسبت به دلار آمریکا).	قیمت
سطح قیمت سوخت ^۲	بانک جهانی، ۲۰۱۴.	قیمت سوخت دیزل خرده‌فروشی‌ها به سنت آمریکا و به ازای هر لیتر.	قیمت
رکن ۹- پایداری محیطی			
میزان سخت‌گیری مقررات زیست-محیطی ^۳	مجمع جهانی اقتصاد	تا چه حد قوانین کشور در حیطه محیط زیست سخت‌گیرانه به نظر می‌رسد؟	طیف از ۱ (بسیار سهل‌انگارانه - به‌عنوان یکی از بدترین‌ها در جهان) تا ۷ (به‌عنوان یکی از دقیق‌ترین‌های جهان)
اعمال قوانین مربوط به محیط‌زیست ^۴	مجمع جهانی اقتصاد	تا چه حد قوانین محیط زیست در کشور اعمال می‌شود؟	طیف از ۱ (بسیار سهل‌انگارانه - به‌عنوان یکی از بدترین‌ها در جهان) تا ۷ (به‌عنوان یکی از سخت‌ترین‌های جهان)
پایداری توسعه صنعت سفر و گردشگری ^۵	مجمع جهانی اقتصاد	تا چه حد تلاش‌های دولت در توسعه گردشگری به طریق پایدار مؤثر بوده است؟	طیف از ۱ (بسیار ناموثر-توسعه گردشگری با نگاه حفاظت محیطی و توسعه پایدار صورت نگرفته است) تا ۷ (بسیار مؤثر-حفاظت محیطی و توسعه پایدار در رأس سیاست‌های دولت قرار دارد)
غلظت ذرات معلق ^۶	دانشگاه یاله و دانشگاه کلمبیا، ۲۰۱۳.	میزان ذرات معلق موجود در هوا	میکرو گرم در متر مکعب
تعداد معاهدات مصوب زیست محیطی ^۹	اتحادیه بین‌المللی حفاظت از طبیعت، ۲۰۱۰.	تعداد معاهدات زیست محیطی که کشور از میان ۲۷ معاهده مشخص پذیرفته است.	تعداد تا ۲۷

1. Purchasing Power Parity

2. The World Bank, World Development Indicators (Retrieved November 2014).

3. Fuel Price Levels

4. Stringency of Environmental Regulations

5. Enforcement of Environmental Regulations²

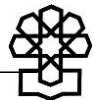
6. Sustainability of Travel and Tourism Industry Development

7. Particulate Matter (2.5) Concentration

8. Yale University and Columbia University, Environmental Performance Index (EPI) 2012 Edition Based on NASA MODIS and MISR data, van Donkelaar et al. [2010], Battelle, and CIESIN.

9. Number of Environmental Treaty Ratifications

10. The International Union for Conservation of Nature (IUCN), Environmental Law Centre ELIS Treaty Database

واحد سنجش	مفهوم مورد سنجش	منبع	حوزه-رکن-گوبه ها
درصد	میزان بهره‌برداری سالیانه آب برای مصارف شهری، صنعتی و کشاورزی به‌عنوان درصدی از جریان کلی آب در دسترس.	رتبه‌بندی آستانه رودخانه‌ها و قنات‌ها ^۲	آستانه تحمل آب ^۱
درصد	درصد گونه‌های در معرض خطر از کل گونه‌های موجود (پستانداران، پرندگان و دوزیستان)	اتحادیه بین‌المللی حفاظت از طبیعت، ۲۰۱۴. ^۳	گونه‌های در معرض خطر ^۳
درصد	این شاخص به بررسی تغییرات پوشش جنگلی در بین سال‌های ۲۰۱۲-۲۰۰۰ و در مناطقی با پوشش بیش از ۵۰ درصد درخت، می‌پردازد.	مرکز قوانین و سیاست‌های زیست محیطی دانشگاه یاله و شبکه اطلاعات بین‌المللی علم زمین دانشگاه کلمبیا، ۲۰۱۴. ^۴	تغییر پوشش جنگلی ^۵
	درصدی از فاضلاب که پیش از ورود به طبیعت تصفیه می‌گردد.	مرکز قوانین و سیاست‌های زیست محیطی دانشگاه یاله و شبکه اطلاعات بین‌المللی علم زمین دانشگاه کلمبیا، ۲۰۱۴. ^۶	تصفیه فاضلاب ^۷
تن در هر کیلومتر مربع	صید به‌وسیله تور در مناطق ویژه	مرکز قوانین و سیاست‌های زیست محیطی دانشگاه یاله و شبکه اطلاعات بین‌المللی علم زمین دانشگاه کلمبیا، ۲۰۱۴. ^۸	فشار ماهیگیری بر خط ساحلی ^۸

1. Baseline Water Stress

2. World Resources Institute, Aqueduct Country and River Basin Rankings, available at <http://www.wri.org/resources/data-sets/aqueduct-country-and-river-basin-rankings>, December 2013 Edition

3. Threatened Species

4. The International Union for Conservation of Nature (IUCN), Red List of Threatened Species 2014.

5. Forest Cover Change

6. Yale Center for Environmental Law & Policy (YCELP) and the Center for International Earth Science Information Network (CIESIN) at Columbia University, Environmental Performance Index 2014, available at <http://epi.yale.edu/epi/issue-rankings>.

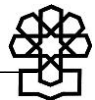
7. Wastewater Treatment

8. Coastal Shelf fishing Pressure

واحد سنجش	مفهوم مورد سنجش	منبع	حوزه-رکن-گویه ها
			حوزه زیرساخت
			رکن ۱۰- زیرساخت حمل‌ونقل هوایی
طیف از ۱ (به شدت عقب افتاده- جز بدترین‌های جهان) تا ۷ (بسیار مجهز و گران- در میان بهترین‌های جهان)	چگونه کیفیت زیرساخت‌های حمل‌ونقل هوایی کشور را ارزیابی می‌کنید؟	مجمع جهانی اقتصاد	کیفیت زیرساخت حمل‌ونقل هوایی ^۱
تعداد	این شاخص ظرفیت خطوط هوایی را بررسی می‌نماید و شامل شمار صندلی‌های موجود در هر پرواز داخلی به همراه مسافت پروازی بر حسب کیلومتر می‌باشد. رقم نهایی بیانگر میانگین هفتگی پروازهای برنامه‌ریزی شده شرکت‌های هوایی در طی سال است.	انجمن بین‌المللی حمل‌ونقل هوایی	تعداد صندلی‌های موجود در پروازهای داخلی ^۲
تعداد	این شاخص ظرفیت خطوط هوایی را بررسی می‌نماید و شامل شمار صندلی‌های موجود در هر پرواز بین‌المللی به همراه مسافت پروازی بر حسب کیلومتر می‌باشد. رقم نهایی بیانگر میانگین هفتگی پروازهای برنامه‌ریزی شده شرکت‌های هوایی در طی سال است.	انجمن بین‌المللی حمل‌ونقل هوایی	تعداد صندلی‌های موجود در پروازهای بین‌المللی ^۳
تعداد به ازای هزار نفر	تعداد تیک آف‌های پروازهای داخلی و خارجی به ازای هر ۱۰۰۰ نفر	آمیخته‌ای از منابع بین‌المللی هوایی	میزان پروازی خروجی ^۴
تعداد	تعداد فرودگاه‌های حداقل با یک پرواز برنامه‌ریزی شده به ازای یک میلیون جمعیت شهری (ساکنین شهر)	محاسبه مؤلف ^۶ بر حسب گزارش‌های انجمن بین‌المللی حمل‌ونقل هوایی، تحلیل اس آراس، بانک مرکزی و شاخص‌های توسعه جهانی، ۲۰۱۴.	سرانه فرودگاه ^۵
تعداد	تعداد خطوط هوایی با پروازهای برنامه‌ریزی شده	انجمن بین‌المللی حمل‌ونقل هوایی	تعداد خطوط هوایی عامل ^۷
			رکن ۱۱- زیرساخت‌های حمل‌ونقل زمینی و بنادر

- Quality of air Transport Infrastructure
- Available Seat Kilometres, Domestic
- Available Seat Kilometres, International
- Aircraft Departures
- Airport Density
- Number of Operating Airlines

۶. منظور از مؤلف مجمع جهانی اقتصاد می‌باشد.

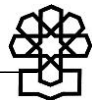

حوزه-رکن-گوبه ها	منبع	مفهوم مورد سنجش	واحد سنجش
کیفیت جاده‌ها ^۱	مجمع جهانی اقتصاد	کیفیت جاده‌های کشور	طیف از ۱ (بسیار عقب افتاده - در میان بدترین‌های جهان) تا ۷ (مجهز و گران - در میان بهترین‌های جهان)
کیفیت زیرساخت ریلی ^۲	مجمع جهانی اقتصاد	کیفیت زیرساخت‌های ریلی کشور چگونه است؟	طیف از ۱ (بسیار عقب افتاده - در میان بدترین‌های جهان) تا ۷ (مجهز و گران - در میان بهترین‌های جهان)
کیفیت زیرساخت بنادر ^۳	مجمع جهانی اقتصاد	کیفیت زیرساخت‌های بنادر کشور چگونه است؟	طیف از ۱ (بسیار عقب افتاده - در میان بدترین‌های جهان) تا ۷ (مجهز و گران - در میان بهترین‌های جهان)
کیفیت شبکه حمل‌ونقل زمینی ^۴	مجمع جهانی اقتصاد	تا چه حد شبکه حمل‌ونقل کشور (تاکسی، اتوبوس، قطار و غیره)، برای حمل‌ونقل زمینی کفایت می‌کند؟	طیف از ۱ (به هیچ وجه) تا ۷ (تا حد زیادی)
سرانه خطوط ریلی ^۵	بانک جهانی، ۲۰۱۴.	کیلومتر خط ریلی به ازای هر ۱۰۰ کیلومتر مربع	
سرانه جاده‌ها ^۶	سازمان‌ای آر اف گنوا ^۷	کیلومتر جاده به ازای هر ۱۰۰ کیلومتر مربع.	
تراکم جاده آسفالته ^۸	سازمان‌ای آر اف گنوا	کیلومتر جاده آسفالته به ازای هر ۱۰۰ کیلومتر مربع	
رکن ۱۲- زیرساخت خدمات گردشگری			
تعداد اتاق‌های هتل ^۹	سازمان جهانی جهانگردی	تعداد اتاق هتل به ازای هر ۱۰۰ نفر	تعداد
میزان توصیه برای افزایش زمان سفرهای تجاری ^{۱۰}	مجمع جهانی اقتصاد	زمانی که مدیران ارشد برای اهداف تجاری به کشور شما می‌آیند، تا چه حد امکان دارد که به ایشان برای گسترش سفرشان با اهداف فراغت، توصیه شود؟	طیف از ۱ (بسیار کم) تا ۷ (بسیار زیاد)
وجود شرکت‌های بزرگ کرایه اتومبیل ^{۱۱}	محاسبه مؤلف	چند تا از هفت شرکت بزرگ کرایه خودرو در کشور نمایندگی دارند؟ ^{۱۲}	طیف از ۱ (هیچ کدام) تا ۷ (تمامی هفت شرکت)
میزان دستگاه‌های خودپرداز پذیرنده ویزا کارت ^{۱۳}	ویزا	میزان دستگاه‌های خودپرداز پذیرنده ویزا کارت به ازای هر یک میلیون نفر	تعداد

1. Quality of Roads
2. Quality of Railroad Infrastructre
3. Quality of Port infrastructure
4. Quality of Ground Transport Network
5. Railroad Density
6. Road Density
7. IRF Geneva, World Road Statistics WRS
8. Paved Road Density
9. Hotel Rooms
10. Extension of Business Trips Recommended
11. Presence of Major Car Rental Companies
12. Avis, Budget, Europcar, Hertz, National Car Rental, Sixt and Thrifty
13. ATMs Accepting Visa cards

حوزه-رکن-گوبه ها	منبع	مفهوم مورد سنجش	واحد سنجش
منابع فرهنگی و طبیعی			
رکن ۱۳- منابع طبیعی			
شمار سایت‌های طبیعی ثبت جهانی ^۱	لیست میراث جهانی یونسکو ^۲	شمار سایت‌های طبیعی ثبت جهانی کشور	تعداد
کل گونه‌های شناخته شده ^۳	اتحادیه بین‌المللی حفاظت از طبیعت	کل گونه‌های پستانداران، پرندگان و دوزیستان کشور	تعداد
میزان مناطق حفاظت شده ^۴	بخش آمار سازمان ملل متحد ^۵	اراضی دریای و زمینی که تحت حفاظت نسبت به کل اراضی کشور.	
تقاضای دیجیتال برای گردشگری طبیعی ^۶	شرکت بلوم ^۷	تعداد جستجو ۳,۸۱۸,۰۰۰ لغت مرتبط با گردشگری طبیعت به ۹ زبان زنده دنیا.	طیف از ۰ تا ۱۰۰ (بهترین حالت)
کیفیت محیط طبیعی ^۸	مجمع جهانی اقتصاد	کیفیت محیط زیست طبیعی در کشور را چگونه ارزیابی می‌کنید؟	طیف از ۱ (بسیار ضعیف) تا ۷ (جزء شاداب‌ترین‌های جهان)
رکن ۱۴- و منابع فرهنگی و تجارت سفر			
شمار سایت‌های تاریخی ثبت جهانی ^۹	لیست میراث جهانی یونسکو	شمار سایت‌های تاریخی ثبت جهانی	تعداد
شمار میراث فرهنگی و زبانی ناملموس ^{۱۰}	لیست میراث جهانی یونسکو	میراث فرهنگی ناملموس شامل اقدامات، تجلیات، دانش، مهارت‌ها و همچنین ابزار، اشیاء، مصنوعات و فضاهاى فرهنگى مرتبط با آن است که جوامع، گروه‌ها و در برخی موارد، افراد آن را به عنوان بخشی از فرهنگ خود می‌شناسند. این میراث فرهنگی ناملموس سینه به سینه منتقل شده و پیوسته در پاسخ به پیرامون و در تعامل با تاریخ و طبیعت بازآفرینی می‌شود تا برای مالکان آنها احساس یگانگی و یگپارچگی به همراه آورد و احترام به تنوع فرهنگی و خلاقیت انسانی را بهبود بخشد. کمیته بین‌دولتی حفاظت از میراث ناملموس به‌صورت سالیانه کاندیداهای میراث ناملموس معرفی شده توسط اعضا را به‌منظور ثبت در لیست‌های میراث ناملموس مورد بررسی قرار می‌دهد.	تعداد

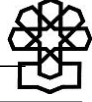
1. Number of World Heritage Natural Sites
2. Available at <http://whc.unesco.org/en/list/>
3. Total known Species
4. Total Protected Areas
5. United Nations Statistics Division, Available at: <http://mdgs.un.org/unsd/mdg/Default.aspx>
6. Natural Tourism Digital Demand
7. Available at http://www.bloom-consulting.com/pdf/rankings/Bloom_Consulting_Country_Brand_Ranking_Tourism.pdf
8. Quality of The Natural Environment
9. Number of World Heritage Cultural Sites
10. Number of Oral and Intangible Cultural Heritage Expressions

حوزه-رکن-گوبه ها	منبع	مفهوم مورد سنجش	واحد سنجش
شمار استادیوم‌های ورزشی ^۱	براساس وب سایت Worldstadiums.com	شمار استادیوم‌های ورزشی با ۲۰,۰۰۰ میلیون صندلی یا بیشتر.	تعداد
تعداد جلسات انجمن بین‌المللی ^۲	انجمن بین‌المللی کنفرانس و گردهمایی ^۳	میانگین تعداد نشست‌های سازمان‌های بین‌المللی در کشور در طی سال‌های ۲۰۱۱-۲۰۱۳ با سه ویژگی مشخص: الف) برگزاری براساس مبنایی مشخص، ب) چرخش در بین حداقل ۹ کشور، ج) حداقل ۵۰ شرکت‌کننده.	
تقاضای دیجیتال برای گردشگری سرگرمی و فرهنگی ^۴	شرکت بلوم	میزان سرچ اینترنتی ۳,۸۱۸,۰۰۰ واژه مرتبط به ۹ زبان زنده دنیا.	طیف از ۰ تا ۱۰۰ (بهترین حالت)

مأخذ: همان.

1. Number of Sports Stadiums
2. Number of International Association Meetings
3. The International Congress and Convention Association (ICCA)
4. Cultural and Entertainment Tourism Digital Demand

منابع و مأخذ

1. The Travel and Tourism Competitiveness Report 2013, world Economic Forum.
2. The Travel and Tourism Competitiveness Report 2015, World Economic Forum.

مرکز پژوهش‌ها
مجلس شورای اسلامی

شماره مسلسل: ۱۴۴۰۹

شناسنامه گزارش

عنوان گزارش: گزارش مجمع جهانی اقتصاد در رابطه با رقابت پذیری سفر و گردشگری در سال ۲۰۱۵ با تأکید بر جایگاه جمهوری اسلامی ایران

نام دفتر: مطالعات فرهنگی (گروه میراث فرهنگی و گردشگری)

مدیر مطالعه: علی اصغر شالبافیان

تهیه و تدوین: ندا زرندیان، علی اصغر شالبافیان

همکار: مولود عبدالهی

ناظران علمی: سینا کلهر، ایروان مسعودی اصل

متقاضی: معاونت پژوهش‌های فرهنگی - اجتماعی

ویراستار تخصصی: _____

ویراستار ادبی: _____

واژه‌های کلیدی:

۱. رقابت پذیری

۲. گردشگری

۳. مجمع جهانی اقتصاد

تاریخ انتشار: ۱۳۹۴/۵/۲۷